

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 165. — ŠTEV. 165.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 15, 1924. — TOREK, 15. JULIJA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

EVROPA PRIPRAVLJENA NA NOV POŽAR

Kdo se ne briga za omejitve, katere je naložila takozvana mirovna pogodba. — Avstrija in Čehoslovaška sta baje glavni eksporterki zavrnjenih zločincev in morilcev. — Jugoslavija si je nabavila v enem mesecu en milijon novih pušk in ogromno zalogo municije.

London, Anglija, 14. julija. — Znani socijalistični in cifistični parlamentarec Morel, predsednik "Zveze za demokratično kontrolo", ki pripada krogu najbolj vplivnih svetovalec ministrskega predsednika Ramsaya MacDonalda, je primerjal Evropo z velikim skladiščem smodnika, ki lahko zleti ob prvi priliki v zrak. Ta angleški drvinik je rekel, da ni tega stanja kriva v toliki meri Nemčija, temveč Francija v družbi manjših držav, katere podpora ter neti njih bojovito razpoloženje.

"Nemčija," je rekel, "ni danes več tako velika nevarnost za svetovni mir kot je bila nekoč, a nobenega voma ne more biti, da se tudi Nemčija pripravlja na nadaljni boj. Profesionálni militaristi in industrijalet rancije pa izpreminjajo Evropo v praveat arzenal."

Morel je natančno proučil to vprašanje ter ima za to dokumentarne dokaze. On je mnenja, da je sedanja francska vlada, kateri načeljuje Herriot, nedolžna in da ne ve česar o oboroževalnih namenih resničnih mogotcev, ki vojo usodo Francije. Dal je izraza svojemu prepričanju, a so storili industrijski in drugi slični interesi v Franciji vse, kar je bilo v njih moči, da preprečijo miroljubno orijentacijo francoske inozemske politike.

Glede virov produkcije za oboroževanje in tozadeve propagande je rekel Morel:

"V sedanjem času izdeluje več vojnega materiala kot kdaj pred izbruhom svetovne vojne. Glavna produkcijska sredstva so škodove naprave v Čehoslovaški in avstrijski armadni arzenali. Francoski denar in vpliv vodi vse te naprave. Škodove naprave imajo svoje premovalniike ter eksportirajo velikanske množine vojnega materiala. Mogočna francoska trdka Creuzot-Schneider kontrolira pet in sedemdeset odstotkov akcij škodove naprave ter dobiva iz njih velikanske dobičke. Tekom letišnje spomladi so narasle francoske vloge v tem podjetju na dva milijona angleških funtov. Vodilni ravnatelji in tehnični izvedenci tega podjetja so Francozi."

Morel je izjavil povsem odločno, da kontrolira Francija ves militaristični ustroj Čehoslovaške. Čeprav je bilo avstriji na temelju St. Germainse mirovne pogodbe prepovedano izdelovati in eksportirati vojni material in opojze, je ugotovil Morel naslednje:

"Vojni material izdelujejo sedaj v velikanskih množinah v arzenalih na Dunaju, Steyer, Hertenberg in Bluenau. Razventega imamo avstrijske naprave Daimlerja v dunajskem Novem mestu. To so privatne trdke, s katerimi je Avstrija v polni meri zaposlena.

"Tekom zadnjih petnajstih mesecev je dobila Jugoslavija iz teh tvornic en milijon Mauser pušk, in stotri in ideset tovornih vlakov municije. Šest in trideset tovornih vlakov tega materiala so preteklega aprila razložili v Ljubljani, in poleg tega dva tovorna voza s strojuimi pukami in dvanajst nadaljnjih vozov z armadnimi kuhinjami in drugim vojnim materialom.

"Romunska," je izjavil Morel, "je naročila velike množice Mauser-pušk, granat, žarkometov in drugih stvari, ki spadajo v vojno obrt. Ta naročila se izpolnjuje sedaj. Enajst vagonov municije so že poslali na Rumunsko.

"Poljska je tudi zastopana v tem krogu ter je naročila pri navedenih trdkah velike množine vojnega materiala."

Morel se je pečal v nadaljnjem z metodami, ki so onogočile bankerotni Avstriji izvesti tako velikansko podjetje kot je trgovina z orožjem in municijo.

"Sredstva za to je našel francoski kapital, direktnim ali indirektnim potom. Vsi ti velikanski nakupi so bili onogočeni s francoskimi posojili. Do konca preteklega leta je izdala Jugoslavija za nakup kanonov, pušk in municije 1,740,000 frankov in poleg tega še tristo milijonov frankov za aeroplan in drugo.

"Vrše se pogajanja za nadaljne nakupe. Romunska je kupila v preteklem letu težke topove in drugo artilerijo za sedemdeset milijonov frankov in za dvajset milijonov frankov aeroplanov in drugega materiala.

"Kar se tiče oboroževanja, ni Avstrija neodvisna deželna. Na temelju mirovne pogodbe ne sme izdelati ali eksportirati niti ene puške, patrone ali topa. Oboroževalna industrija je pod strogo kontrolo zavezniške vojaške misije, katero kontrolira sve tzavezniških poslanikov. Naročil avstrijskim orožarnam bi ne bilo mogoče izvesti brez vednosti sveta poslanikov.

"Zavezniiki pa tiče za to velikansko avstrijsko produkcijo," pravi Morel. "Stvar je naravnost gorostasna. Vseposvot čujemo izraze ogorčenja, ki se obračajo proti Nemčiji. Mogoče so upravičeni, a jaz tega ne vem. Pod našim nošom pa izpreminja francoska financa Evropo v smodnišnico, in pogodbo z Avstrijo se pogosto krši, ne le z vednostjo, temveč celo s tihim odobravanjem sil, ki so ogorčene nad dogodki v nazasedeni Nemčiji.

BRANDEIS - TOVARIŠ SENATOR. LA FOLLETTA

La Follette, ki je bil izvoljen predsedniškim kandidatom farmerske stranke, noče ničesar vedeti o kandidaturi Charlesa Bryana, brata znanega prohibicijskega kričaka.

Washington, D. C., 14. julija. Pristaši senatorja La Follette, ki so dospeli še semkaj, da se udeležijo v petek konference, ki se bo vršila tukaj glede osebe, kateri naj se ponudi kandidatura progresivne stranke za mesto predsednika, so polni zaupanja, da bo zmagal njih kandidat. V nedeljo je glavni stan počival, in senator sam ni sprejel nobenega obiska.

Do petka, ko bo senator La Follette formalno obveščen, da je postal kandidat progresivne stranke, na temelju sklepov v Clevelandu, se ne bodo vršile nikake konference. Obveščanje bo predstavljalo edino točko in takoj nato se bo napotil La Follette v svoj rojstni kraj, Madison, Wis., kjer namerava preživeti ostali del polletja.

Sodniku, najvišjega sodišča Združenih držav, Brandeisu so ponudili tiket za mesto podpredsednika na progresivnem tiketu. Pristaši La Follette žele podpirati kandidaturu sodnika Brandeisa iz naslednjih razlogov:

V njem vidijo enega najbolj sijajnih zastopnikov progresivnega ali naprednega gibanja. Brandeis ima dosti prijateljev v vseh delih dežele, med intelektualnimi radikali.

Brandeis je demokrat ter prihaja iz Bostona, torej iz istočne države. Glasovanje za Coolidge nameravajo zadržati na ta način, da bodo pripadle istočne države demokratov pri bližajočih se volitvah.

Avtoritativno se je izjavilo, da je senator La Follette končno ir odločno zavrnil kandidaturu Ch. Bryana, ki je bil imenovan na newyorški demokratični konvenciji kandidatom demokratične stranke za podpredsedniško mesto.

Kongresnik La Guardia je rekel, da ne more pričakovati Charlesa Bryana nikake podpore od strani resnično naprednih in prosvitljenih slojev ameriškega prebivalstva že raditega ne, ker je brat ter somišljenik prosluslega William Jenningsa Bryana, ki je velik suhač pred Bogom ter trdi, da ni teorija Darwina vredna in da je bil človek napravljen iz ilovice, kot nam pripoveduje židovska pravljica.

HAARMANOV POMAGAČ.

Hannover, Nemčija, 14. julija. Sodišče je dognalo, da je bil neki krošnjar po imenu Hans Grans pomagač in zaveznik morilca Friedricha Haarmana, ki ima na vesti najmanj dvanajst umorov.

Kot znano, je zvaljal Haarman v svoje stanovanje mlade fantete jih usmrtiti s tem, da jim je pregrizel vrat.

AMERIKANKE ZMAGALE V PLOVALNI TEKMI.

Pariz, Francija, 14. julija. — Ameriške plavalke Ederle, Wainwright in Norelius so zmagale pri plavalnih tekmah. Vse tri so porazile angleško plavalko Molesworth.

"Ta podla trgovina je direktna posledica obiska klerikalnega maršala Focha v Varšavi, Pragi, Belgradu in drugod, ki je imel za posledico, da so postala naročila v avstrijskih tovarnah tako velika, da bi jih ne bilo mogoče izvesti brez povečanja naprav."

BRAZILJSKA VSTAJA SE VEDNO BOLJ ŠIRI

Več kot tri tisoč ljudi je baje padlo v vstaških bojih, ki so se vneli v Braziliji. — Vstaja postaja z vsakim trenutkom bolj resna. — Vstaši so baje opremljeni z najnovejšim orožjem.

Santos, Brazilija, 14. julija. — Dvema uslužbencema neke ameriške trdke se je posrečilo približati semkaj peš iz Sao Paulo, glavnega stana revolucije. Sporočila sta, da so postali v zadnjih dnevih vedno bolj živahni boji med vstaši in vladnimi četami in da je padlo tekom teh bojev v celem nekak tri tisoč ljudi. Fini hotel Esplanade je bil izpremenjen v lazaret ter je poln ranjenih.

Zvezna artilerija obstreljuje iz predmestja Ypirango oblegano glavno mesto države in med žrtvami je bilo tudi osem civilistov, ki niso imeli nikakega stika z vstaškim gibanjem. Ogorčenje v mestu je postalo vsled tega tako veliko, da so dobili vstaši vedno več rekrutov. Število vstašev v mestu znaša približno 34.000 dočim štejejo zvezne čete nekako 24.000 mož.

Boji na deželi med tukaj in Sao Paulo se vrše večinoma med majhnimi oddelki vstašev in zvezni čet. Begunci, ki so prišli iz bojnega ozemlja, so potrdili sporočilo, da je tekom preteklega tedna oddelek vstašev na kose razsekal šeststo mož zveznega vojaštva, ki so se nahajali na poti iz Santosa v Sao Palo.

Izvedelo se je, da je bil guverner države, general Campos, pozvan, naj prevzame vodstvo vstaje. Ker ni hotel storiti tega, je moral približati semkaj ter se sedaj nahaja pod vodstvom zveznih čet.

Glasi se, da pripravljajo vojaški voditelji vstaje napad na Santos in da skušajo dobiti ojačenja za to svojo ofenzivo. Vstaške čete so popolnoma moderne opremljene ter imajo letalne oddelke, tanke in druge moderne vojne priprave.

Državna zakonodaja se bo setala danes, da se posvetuje glede korakov, katere je treba storiti v tem težavnem položaju.

POLICIJA STRAŽI FRANCOŠKO POSLANIŠTVO V BERLINU.

Berlin, Nemčija, 14. julija. — Danes, na francoski narodni praznik, je raz poslopje francoskega poslanništva zavihrala francoska trobojnica. Takoj zatem je nemška policija, oborožena s puška mi, zastražila poslanništvo. Nemška vlada se je bala, da bi se ne zgodilo kaj takega kot se je pred tremi leti.

Tedaj so se namreč neznanici pripazili po strehah sosednjih hiš na poslanništvo ter zastavo zažgali.

Nemška vlada je bila uvedla obširno preiskavo, pa ni mogla izslediti kriveev.

AMERIKANCI NISO PRIZADETI VSLED VSTAJE.

Rio Janeiro, Brazilija, 14. jul. Kolikor se je moglo dosedaj dognati, ni bil poškodovan noben Amerikanev tekom vstaje v Sao Paulo. Vstaši rešpektirajo ameriško lastnino ter niso dosedaj nadlegovali še nobenega ameriškega podanika.

OTOK SOKOLIN BO PRIPADEL JAPONSKI

Japonska bo brez dvoma dobila važen ruski otok Sokolin. Otok ji je bil obljubljen že po rusko-japonski vojni. Izpolnjeno hrepenenje.

Washington, D. C., 14. julija. —

Pogajanja, ki se vrše sedaj med zastopniki ruske sovjetske vlade in japonskega cesarstva, se bodo najbrž končala s tem, da bo dobila Japonska popolno oblast nad otokom Sokolinom ali Sahalinom, kot ga imenujejo v drugih jezikih.

V odločilnem trenutku mirovne konference v Portsmouthu je izjavil japonski zastopnik, markij Komura, ruskemu pooblaščenemu Witteju, da ne bo zahtevala Japonska nikake vojne odškodnine, kljub svoji zmagi ter velikim žrtvam, katere je doprinesla.

Glavni zastopnik carja je bil tako vzradoščen, da je obljubil, da bo dala Rusija v povračilo južni del otoka Sokolna svojemu prejšnjemu sovražniku v povračilo in znamenje, da zna Rusija ceniti velikodušnost Japonske.

Splošno se je priznavalo, da je bil to eden najbolj važnih uspehov dotične mirovne konference, kajti odstop otoka je nudil Japonski novo ozemlje za naseljevanje in ekspanzijo, ki je sledila.

Ruski pooblaščenec bi ne bil tako radodaren in bi ne dal otoka, če bi vedel, da je bil japonski pooblaščenec poslan v Ameriko z izrecnim navodilom, naj sklene mir pod vsakim pogojem, ker je bila Japonska v onem času na robu finančnega propada.

Prebivalstvo Tokija in drugih velikih mest je sicer vzprizorilo demonstracije proti mirovni pogodbi, ki je bila sklenjena z Rusijo, a pristaši Komure so izjavljali, da je bila pogodba uspešna, ker je dobila Japonska Sokolin.

Izza konca svetovne vojne so razmišljali državniki, kedar se bo Japonska polastila polne kontrole otoka, kojega ime se le redkokdaj pravilno izgovarja v Evropi in Ameriki in sedaj kaže vsa znamenja, da se bo to pričakovanje izpremenilo v dejstvo.

NEKDANJI MINISTER CAILLAUX POMILOŠČEN

Bivši francoski ministrski predsednik Caillaux, ki je bil obtožen veleizdaje, na prostem. Dsbata glede amnestijske predloge.

Pariz, Francija, 14. julija. — Poslanska zbornica je večeraj nadaljevala debato glede amnestijske predloge ter sprejela klavzuro te predloge, ki se tičejo nekdanjega ministrskega predsednika Caillauxa, s katerimi se mu je zagotovilo amnestijo. Klavzule so do sile večino sto in dveh glasov, proti 189 glasovom.

V popoldanski seji se je razpravljalo o Francozih, ki žive v Argentini, in ki niso tekom vojne zadostili svojim vojaškim obveznostim. Socijalistični poslanci so zahtevali popolno pomiloščenje in vojni minister Nollet je izjavil nato, da se lahko ti ljudje prijavijo vojnim sodiščem, nakar bodo v vsakem slučaju deležni amnestije.

Poslanska zbornica pa ni soglasala s tem ter sprejela predlog, da naj se izvame iz amnestijskega odloka ljudi, ki so se mudili tekom vojne v inozemstvu in ki niso zadostili svoji vojaški dolžnosti, čeprav se jim je nudila prilika za to.

UPANJA REPARACIJSKE KONFERENCE

V Angliji prevladuje splošno naziranje, da je usoda Dawesovega poročila v glavnem odvisna od stališča, katero bodo zavzele Združene države. — Amerika lahko diktira radi svoje finančne premoči. — Zaenkrat še niso na jasnem, kakšen naj bo novi nemški denar. — Francozi bi radi novo svetovalno zastopstvo.

Poroča John Balderston.

London, Anglija, 14. julija. — Reparacijska konferenca bo otvorjena tukaj v sredo, in vsaki dan postaja bolj očitno, da se bo razvila v angleško-francoski spor in da ne bo uveljavila nobene pristne in trajne uravnave, razven če bi posredoval ameriški poslanik Kellogg ali ameriški opazovalec na konferenci, Owen D. Young.

Združ. države lahko s svojim finančnim vplivom premagajo mogoče sile, ki delujejo proti Dawesovemu načrtu. To je mogoče storiti, ne da bi se Amerika vmešavala v evropske zadeve, ker bi v takem slučaju utemeljila svoje stališče le s finančnimi in ekonomskimi dejstvi. Z ozirom na uspeh konference je glavno upanje Angležev, da bodo ameriški delegati zavzeli odločno stališče.

Nikakega oficijelnega programa nima konferenca. Glavne točke, o katerih se bo razpravljalo, so v kratkem naslednje:

"Dosti spora se bo vnelo glede vprašanja, če naj temelji novi nemški denar na zlatu ali "zlatih bankovcih" ali z drugimi besedami, če naj bo standard ameriški dolar ali angleški funt. Vsi zavezniiki so za enkrat edini v tem, da naj se da prednost angleškemu funtu.

V drugi vrsti se bo razvila na konferenci velika francoska ofenziva proti takozvanemu "transfer" komiteju. Ta komitej je hrbišče Dawesovega načrta, ker bi moral komitej zamenjati v inozemski denar ter odposlati vse reparacije, sprejete od Nemcev v markah in ker bi imel polnomoč, da odpusti Nemčiji del reparacij, če bi pošiljanje denarja v inozemstvo škodovalo valuti.

Od trenutka naprej, ko je bilo objavljeno poročilo Dawesa, je bilo znano, da se bo pojavila mogočna francoska opozicija. Takozvani transfer komitej naj bi vključeval dva Amerikane med šestimi člani, a le enega Francoza. Določilo je nadalje, naj bo Amerikanec generalni agent za reparacije. Soglasno s sedanji načrti je javna tajnost, da se bo Mr. Youngu ponudilo to službo.

Francozi pa hočejo ustvariti novo zastopstvo, ki bi svetovalo zavezniškim vladam glede prenosa odškodnine in glede drugih vprašanj v zvezi z odplačevanjem vojne odškodnine.

To je vsebovano tudi v dogovoru, katerega sta sklenila Herriot in MacDonald v Parizu. Splošno prevladuje naziranje, da je bil MacDonald varan od nedolžno izgledajoče klavzule v tem dogovoru, katere ni popolnoma razumel. Tozadevna fraza pa je bila preveč meglena, da bi mogla obvezati Anglijo, in vsled tega se splošno domneva, da se bo vnel na konferenci glavni spor glede takozvane "transfer" komisije.

Veliko vprašanje, katero je treba rešiti, je oblika, v kateri se bo Dawesovo poročilo predložilo Nemcem. Angleži so hoteli, naj store to zavezniške vlade v posebnem protokolu, sestavljenem v navzčnosti Nemcev, ker je Dawesovo poročilo izven versailleske mirovne pogodbe.

Pričakuje se, da bo Herriot zahteval, naj opravi to delo reparacijska komisija, in čeprav prevladuje tukaj v vedno večji meri naziranje, da ni dogovor, sklenjen med Herriotom in MacDonaldom v Parizu, obvezen za Anglijo, je še vedno mogoče, da bodo zmagali Francozi.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$12.70 2000 Din. — \$25.20 5000 Din. — \$62.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Točni čekovni naved".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.60 500 lir \$23.00

300 lir \$14.10 1000 lir \$45.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opotiji in Zadru.

Za pošiljatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ

LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride pošiljati denar v roko.

POŠILJATVE PO BRZOKRAJNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Tel. Cortlandt 4897.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Dopol, brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876**IZ TEMNE ITALIJE**

Eden glavnih krivcev Matteottijevega umora je bil glavni urednik fašistovskega glasila "Corriere Italiano", Filipelli. Njegova zgodovina je za fašizem naravnost značilna in zato jo v kratkem navajamo.

Filipelli izhaja iz priproste gorno-italijanske meščanske rodbine. Ko je izbruhnila svetovna vojna, se je spomnil Filipelli, da ima nogo bolno in tako je bil vojne službe oproščen. Po vojni je našel prijatelje, ki so ga priporočili odboru za pobijanje boljševizma, ki je bil ustanovljen 1. 1919.

Vsled njegove zgovornosti se mu je posrečilo nabrati velike svote. Ko pa bi moral obračunati, je prišla katastrofa. Manjkalo je 180,000 lir. Zadeva je prišla pred odbor. Filipelli je krivdo priznal, se bridko kesal in rotill svoje sodnike, da mu oprostite zavoljo neoporočenega imena njegove družine. Vse, kar ima, da bo dal nazaj. In s teatralno gesto je položil na mizo zlato uro z verižico, zlato dozo in svojo listnico, ki pa je žal popolnoma prazna. — In bilo mu je spregledano.

Pozneje, ko se je pripravljaval fašistovski pohod na Rim in po izvedbi fašistovske resolucije, je bil od Mussolinijevega bojnega organa "Popolo d'Italia" najet kot inzeratni akviziter. Kot tak se je Filipelli izkazal, saj je že od svoje prejšnje službe poznal najboljše naslove. Postal je nenadomestljiv in njegova zgodovina je bila pozabljena.

V tem je bil ustanovljen z glavnico 2 milijonov lir "Corriere Italiano". Denar so morali dati milanski veletrgovci in genueski ladjedelci. To so se sicer dolgo branili, dokler ni dejal Mussolini, da postanejo s tem za služni za Italijo. In ko je bil denar tu, je postal Filipelli ravnatelj lista in sicer na priporočilo Cesare Rossija. In zopet so molčali tisti, ki so poznali Filipellijevo predzgodovino.

Filipelli je bil čisto orodje v rokah Rossija, ki je pripadal onim fašistom, kateri na noben način niso hoteli, da bi fašizem prišel iz revolucionarnega gibanja ustavno. Tako je imel skoraj številno pristašev, ki so hoteli ribariti v kalnem.

"Corriere Italiano" je izhajal v razkošni obliki.

Za par stotisoč lir je pridobil slovitega Guido da Verona, pisatelja mas, da je napisal za "Corriere Italiano" podlistek, doživlja vsled špijonaže usmrčene plesalke Mata Hari. Resnično, bralec je prišel na svoj račun, ker bolj pornografično se ni dalo pisati.

Filipelli je postal veličina. Štiri avtomobile je imel, pa to mu ni zadostovalo. Tudi avtomobili notranjega ministra so mu morali biti na razpolago. Sezidal si je vilo v Rimu, kupil svoji rodbini hišo v Milanu in kdor je bil od Filipellija povabljen, ta je mogel reči, da je Rim spoznal.

Kaj zato, če je "Corriere Italiano" v dveh mesecih požrl ustanovni kapital, kaj zato, če je šlo v naslednjih dveh mesecih še poldrug milijon lir v izgubo, Filipelliju je bilo treba v svojem listu samo malo zagroziti in denar je bil tu.

In Filipelli se je dalje razveseljeval, nosil napačne reče, dokler se ni zgodil malar z Matteottijem. Sitnemu parlamentarcu, ki je prveč vedel, dati pošteno lekcijo, to je bilo po Filipellijevem okusu. Moral je dati za "kazenski pohod" avtomobil na razpolago. Rossi je zapovedal. Ko je izvedel Filipelli za tragičen izhod, je omedlel. Sedaj ni mogel več nazaj, kakor ni mogel nazaj morile Dumin. Trupla so bili na sledu. Treba je bilo truplo skriti. Filipelli je moral voditi tragično ekspedicijo. Ko se je vrnil je napisal Filipelli izjavo, da ni v nobenem oziru na Matteottijevem umoru sokriv in da se stavi kot gentleman sodišču na razpolago. Tu se je izkazal še enkrat kot trgovec. Izjavo je dal namreč tatisniti v posebni izdaji, ki je bila bliskovito razprodana. Še sedaj, ko so bile njegove roke okrvavljene, je bil pod vplivom Rossija. Filipelli je moral zginiti. Policija, ki se je bala zamere od zgoraj, ga je pustila ubežati. Bežec od kraja v kraj je izgubil Filipelli kontakt z Rimom. V provinci se je pustil še častiti od prefektov, medtem pa je javno mnenje že izsililo njegovo aretacijo. Pa policija se je še vedno bala. Toda končno je bilo vse zamen in šele, ko je začutil Filipelli železje na svojih rokah, je spoznal resnico in vzkliznil: Izgubljen sem!

In sličnih Filipellijev je bilo v fašizmu mnogo in zato je Matteottijev umor pretresel fašizem do temelja.

Res je!

"Le malo nas je tukaj v Ameriki, ki res cenimo, kar imamo. Ako vzamemo naprimer cigarete, imamo **HELMARS**. Dajte, da vam dopovem, prijatelji: Vi lahko potujete po vsem svetu, pa ne morete najti bolj zadovoljive in osvežujoče cigarete kot **HELMAR**."

Če ne kadite turških cigaret, poskušajte **HELMARS**. Ako kadite cigarete iz cenenege, mešanega tobaka, boste gotovo z zadovoljstvom začeli kaditi turški tobak.

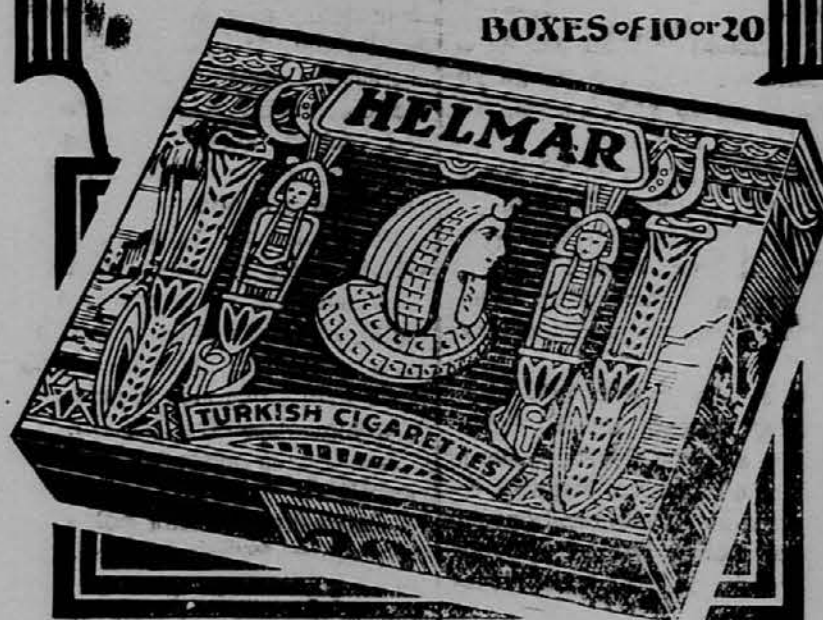
HELMARS so popolnoma čiste ter so v lepenkastih škatljah, da se ne lomijo.

Kot drugi, boste z veseljem začeli kaditi turške.

Anaguros

Izdelovalci prvovrstnih turških in egiptovskih cigaret na svetu.

BOXES OF 10 or 20

Dopis.**Sheboygan, Wis.**

Združene države ameriške so suhe, nikjer ne more človek dobiti požirka močne pijače. Tako je pisal neki rojak v staro domovino. Moj prijatelj v stari domovini mi je pisal in me vprašal, če je res tako?

Odgovoril sem mu, da tisti rojak, ki je pisal tako pismo v staro domovino, pač gotovo še ni bil v Sheboyganu. Če bo slučajno čital ta dopis, ga najljubše vabimo na zabavo ni piknik, katerega priredi prvo ustanovljeno samostojno društvo Ilirija, dne 20. julija v prosti naravi v prijazni zeleni dolini.

Društvo Ilirija je najstarejše samostojno bolniško podporno društvo v Sheboyganu. Dne 26. majnika tega leta je minilo 23. let, kar je bilo ustanovljeno. Premagalo je vse težkote, ki so nastale, posebno za časa influence, in je danes finančno na prav dobri podlagi. Ker že dolgo vrsto let ni to društvo priredilo nobenega piknika, vabi sedaj najljubše vsa tukajšnja društva, vse rojake in rojakinje, vse prav vse, kar je jugoslovanskega, da se skupno malo pozabavamo v prosti naravi v zeleni dolini. Ne pozabite točno ob eni uri 20. julija popoldan priti v zeleno dolino.

Kako pa kaj drugače doli v New Yorku, gospod, urednik? Oprostite, če vas kar takole domače vprašam. Videl sem že več dopisov iz raznih naselbin. Rojaki poročajo o delavskih raz-

merah in vsem mogočem, vi pa ne napišete nikoli nobenega dopisa iz New Yorka. Ne vem, če vam gre tako fletno ali neznate pisati? Jaz bom tudi kratak s poročilom o delavskih razmerah. Povem vam, da so ravno na ničli. Če bodo šle sedaj nad ničlo, bo dobro, če pa gredo pod ničlo, homo bankrot.

18 let član dr. Ilirija.

Roparski umor v Kovinu.

V Kovinu v Vojvodini je bil na praznik izvršen dvojni roparski umor. Tamkajšnjega gostilničarja Martina Baloga je umoril neki rumunski vojaški begunec Egon Phillips, ki se je vtihtopil v Jugoslavijo. Splazil se je v gostilničarjevo stanovanje ter s sekuro umoril Baloga in njegovo osemnajstletno hčerko. Ko je izvršil zločin, je Phillips pobegnil v Vršac, kjer ga je zalotila žandarmerija in izročil državnemu pravdniku v Pančevu.

Poljski vojaški akademik v Jugoslaviji.

Ta mesec prispe v Beograd skupina 110 poljskih vojaških akademikov. Izletniki obiščejo nekatera večja mesta Jugoslavije. Počijo se tudi na Kosovo polje.

Peter Zgaga

Iz Moskve poročajo, da je tam hrvaški revolucionar Stjepan Radić ter da hoče priklopiti svojo seljaško stranko komunistični internacionali.

Na tem mestu se ne razsoja, če so Radićeve ideje pametne in zdrave. Lahko pa rečem, da možak ne vpoštevata sentimenta in želja svojih pristašev.

Ljudje, ki se zbirajo krog Radića, zahtevajo namreč naslednje:

hrvatsko republiko;
republiko naj začeljuje predsednik, ki mora biti habsburškega rodu. Predsedstvo naj bo dedno. To se pravi, da lahko sin poverbuje predsedniško čast po očetu, republika naj sklene zvezo z Italijo. V tem slučaju naj ima Italija pravico zasesti še več slovenskih krajev in napovedati vojno Srbiji.

Nadalje naj sklene zvezo z Madžarsko, Rumunsko in Albanijo.

Vse te države naj se obvežejo napasti Srbijo z vseh strani ter jo izbrisati iz zemljevida.

To so srčne in tihe zahteve Radićevih pristašev. Nazunaj so seveda razvili rikupnejši državnotvorni program.

Vlada boljševiške Rusije jim najbrže ne bo mogla pomagati.

Kajti staro in pribito dejstvo je, da se proti blaznosti celo bogovi brezuspešno bore.

Pri Olimpijskih igrah v Franciji je neki Finec tako strašno hitro tek, da si je priboril svetovno prvenstvo.

Časopisje objavlja sedaj poročila z naslovi:

"Finska je zmagala! Slava finskemu narodu!"

Z navadno Fordovo karo bi pa lahko vsak revmatični človek desetkrat prehitel tistega finskega tekača.

In to je, kar šteje in velja v dašnjem modernem času.

Ako bi vso moko, ki nosijo newyorške ženske na obraz, zamesili, pregneti in spekli, bi ne bilo treba v New Yorku nikomur kruha stradati.

Strašna bolezen je influencea. Pred leti je kosila in pobrala dosti naših najboljših ljudi.

Slovenske podporne organizacije so grozno trpele na svojih blaginjah.

Se par mesecev naj bi divjala, pa bi se marsikateri podporni organizaciji zbrokala blagajna.

Vsakdo se s strahom in grozo spominja tistih časov.

Vsaka slaba stvar ima pa svojo dobro stran.

Poglejte Grdino. Nikdar bi ne bil predsednik katoliške Jednote, če bi ne bilo influence.

Prvi priseljenec, ki je bil podvržen novi priseljeniški postavi, je dospel včeraj v Združene države. Pripeljal se je na parniku "Celtic".

Zbrala se je bila velika množica pristnih Amerikancev, takih Amerikancev, ki so bili rojeni v Ameriki.

Vsi so zijali kot tele v nova vrata novega priseljenca.

Škoda, da ni bilo navzočih vseh onih pametnih državnikov in zakonodajalcev, ki so odgovorni za sprejem nove priseljeniške postave.

Dobro naj bi se ogledali novega priseljenca.

Novi priseljenec je namreč potomec tistih tujerodcev, ki so ustvarjali in ustvarili Ameriko.

Blagor tistim, ki ne znajo čitati. Ni jim namreč treba čitati Kotvetrih izdatkov.

Ameriški letalci, ki so se namenili krog sveta, so dospeli v Pariz.

Sedaj lahko upajo, da bodo v doglednem času v Ameriki.

Boga naj zahvalijo, da so bili rojeni v Ameriki oziroma, da so ameriški državljani.

Če bi ne bili, bi jih z Ellis Islanda brez dvoma poslali nazaj krog sveta.

Jugoslovanska**Katol. Jednota**

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 332 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnih: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave, East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg, 600 Grant Street at Sixth Ave, Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg, cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg, Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Združevalni odbor:

VALENTIN PIRC, 750 London Road, N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 332 Park Street, Milwaukee, Wis.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 5 člani ali članicami.

Jugoslavija irredenta.**Žrtve narodne zavednosti.**

Umrl je v goriški bolnišnici zidarski delavec Anton Štrancar iz Šturja na Goriškem. Dne 30. marca ga je na povratku s slovenskega shoda v Ajdovščini pri Johnanovem mlinu iz zasede zadela fašistovski krogla, ki mu je predrila pljuča. Operacija v Gorici se je sicer posrečila, vendar pa so pozneje nastale komplikacije, ki jih posledice je bila smrt. Položili so ga pod sivim Čavnom k večnemu počitku. Pokojni Anton Štrancar je bil neustrašen narodnjak, ki je trdno veroval v lepšo bodočnost svojega naroda. Ž njim je legel v grob prvi politični mučenik goriških Slovencev.

Preiskava v zadevi krvavega volilnega shoda v Ajdovščini, čegar žrtev je postal Anton Štrancar, goriški narodni mučenik, se nadaljuje. Kakor javljajo iz Gorice, je preiskovalni sodnik odredil sedaj aretacijo glavnega hujšaka Anton Bressmana, ki je uradnik deželnega hipotečnega zavoda v Gorici.

Železnica v Postojnski jami. Postojnska jama je dobila to dni svojo železnico z desetinami gononi za obiskovalce jame, ki bodo lahko iz vagonov opazovali vse jamske zanimivosti. Vlak bo imel prostora za šestdeset oseb. Proga je dolga sedem kilometrov in je izpeljana do konca pri Kalvariji. Železniški promet v jami se na slovensen način začetkom prihodnjega meseca. Na binkoštno praznike priredi jamska uprava veliko jamsko veselico.

Novi tržaški prefekt

Moroni je prispel na svoje službeno mesto v nedeljo; prispel je tudi novi kvestor Umberto Molassi bivši inšpektor javnega varstva v notranjem ministrstvu. Prefekt je poslal na vse oblasti pozdravno pismo, naglašajoč, da v provinci čakajo premišljene rešitve težkih problemov, obljublja delovanje po načelih pravičnosti, da se doleženega dne in ob določenih urah na trgu Unita pisemski zavi-

Jeli Vaša navada hraniti?

Hranjenje, kakor tudi mnoge druge vrline, so za dosego napredka in izboljšanja življenjskih razmer neobhodno potrebne. Ako še niste pričeli hraniti, ne odlašajte dalje temveč pričnite še danes in vložite Vaš denar pri solidni domači banki na

"Special Interest Account"

kjer Vam prinaša —

4%

obresti na leto in je sigurnost zjamčena.

Denarna nakazila v dolarjih, dinarjih in lirah izvršujemo ceno in točno.

ZASTOPSTVO VSEH PREKMORSKIH PAROBRODNIH PROG.**Frank Sakser State Bank**

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.)

KAJ SO PRISELJENIŠKE VIZE?

Novi priseljeniški zakon zahteva, da si vsak priseljenec, ki hoče priti v Združene države, mora priskrbiti priseljeniško vizo (immigration visa). Ta dokument izdajejo ameriški konzuli na priseljenčevu prošnji, spisano na predpisnem formularju, in obstoja v tem, da konzul potrdi (vizira) enega izmed obeh izvodov te prošnje.

Priseljeniške vize so potrebne toliko za one priseljenice, ki spadajo pod kvoto, kakor tudi za one, ki so izvzeti iz kvote. Žene in otroci (pod 18. letom) ameriških državljanov, bivačih v Združenih državah, so izvzeti iz kvote, otroci ameriškega državljanca pa, ki so starejši od 18 let in mlajši od 21 let, kakor tudi oče, mati, soprogi oziroma žena ameriškega državljanca, ki je sam čez 21 let star, spadajo sicer pod kvoto, ali uživajo glede izdajanja vize prednost pred drugimi prosilci. Vsem tem privilegiranim sorodnikom, naj spadajo pod kvoto ali ne, ameriški konzul ne sme izdati vize, dokler ni pooblaščen v to od delovnega departmanta in ga Department of State obvesti v tem zmislu.

Priseljeniška viza nikakor ne jamči, da bo priseljenec pripuščen v Združene države, čim dospe v ameriško luko, ravno tako kakor ni vizirani potni list poprej jamči, da bo pripuščen. Priseljeniška viza le jamči za to, da ne bo dotični priseljenec imel nikakih silitosti glede kvote, ako dospe v Ameriko tekom roka, do katerega velja njegova viza. Konzuli smejo izdati kvotnim priseljenicem le toliko viz na leto, kolikor znaša kvota za dotično deželo, vsak mesec pa smejo izdati kvotnemu le deset odstotkov vseh letnih viz. Ako bi kvotni priseljenec dospel v Združene države, pa mu priseljeniška oblast ne bi dovolila, da vstopi v zemljo — ker ne bi odgovarjal temu ali onemu predpisu splošnega priseljeniškega zakona, — se vendarle ne bo izdala druga viza mesto njegove; ravnotako ne v slučaju, da kaka viza zapade, ker je ni priseljenec uporabljal v predpisnem roku. Viza velja tako dolgo, kolikor je v njej navedeno; rok pa ne sme presegati dobo štirih mesecev. Zastojanje, da se priseljenec vkrcava v evropski luki pred zapadlostjo vize in od tam neprestano potuje v Združene države. Pristojbina za vizo znaša \$9.00.

Kdor se hoče izseliti v Združene države, mora na gm. konzulat vložiti prošnjo za priseljeniško vizo. Konzulat mu izroči dva iz vod tiskovine, ki služi za to prošnjo. Prosilec mora v tej tiskovini odgovorjati na razna tam tiskana vprašanja. Zahtevajo se podatki o imenu, rojstvu, pokliu in enaki osebni podatki, med drugimi, dali je bil kdaj v zaporu ali v ubojniči, ali on ali njegovi starši v norišnici, itd. Istočasno s prošnjo mora prosilec priložiti po dva overovljena prepisa svojega krstnega spričevala o dobrem vedenju in drugih osebnih dokumentov, ki so tam v navadi.

Glede običajnih priseljenec, ki spadajo pod kvoto in ne uživajo nikakih prednosti po zakonu, je stvar ameriškega konzula, da po svojem uvidevanju izda priseljeniško vizo. Kar se pa tiče zgoraj omenjenih sorodnikov ameriških državljanov, ki so izvzeti iz kvote, oziroma ki uživajo prednost v okvirju kvote, je stvar nekoliko drugačna. Ko prosilec v svoji prošnji na ameriški konzulat zahteva, da se mu na podlagi takega sorodništva izda priseljeniška viza kot priseljenec izven kvote oziroma, ako spada pod kvoto, da se mu da prednost pred drugimi prosilci, naj tudi njegov ameriški sorodnik istočasno vloži prošnjo na generalnega priseljeniškega komisarja v Washingtonu. Tudi za tako prošnjo so opredeljeni posebni formularji. Prosilec jo mora podpisati pod prisego in dva ameriška državljanca morata potrditi prošnjeve navedbe. Ameriški dr-

žavljan, ki zahteva, da se njegovi ženi oziroma otrokom pod 18. letom prizna pravica do priseljeniške vize izven kvote, mora biti nastanjen v Združenih državah. Žena ameriškega državljanca, ki redno stanuje v inozemstvu, bi imela le pravico do prednosti v okvirju kvote. Ako se prošnja sestavi v Združenih državah, naj jo notar potrdi; ako se pa sestavi v inozemstvu, jo mora potrditi konzularni uradnik. Ista prošnja se lahko rabi tudi glede več oseb, ki se hočejo skupaj priseliti v Zdr. države.

Ako generalni priseljeniški komisar reši dovoljno tako prošnjo, se konzul potom državnega departmanta pooblasti, da izda priseljeniško vizo, do katere je dotični sorodnik upravičen.

Inozemci, ki se nahajajo v kaki sosednji ameriški deželi, kot v Canadi ali Mehiki, smejo priti v Združene države le tedaj, ako so tja prispeli potom parobrodarske družbe, ki ima poseben dogovor z ameriško vlado (skoraj vse družbe, ki prevažajo v Canado, imajo tak ugovor); drugače morajo dokazati, da so vsaj dve leti stanovali v dotični deželi. Ali le oni, ki so se rodili v kaki ameriški deželi, so izvzeti iz kvote; kdor stanuje v Canadi, Mehiki, Kubi, centralni ali južni Ameriki in se je rodil drugje, spada vedno pod kvoto svoje rojstne dežele. Poprej ni bilo kvote za one tujerodce, ki so v kaki drugi ameriški deželi stanovali določeno število let, po novem zakonu ni nikake kvote ne omejuje le za osebe, rojene v kaki ameriški republiki ali samoupravni koloniji.

Kakor rečeno, ameriški konzul sme izdati vsak mesec kvečjemu 10 odstotkov vseh letnih viz za kvotne priseljenice. V deželah, kjer je več konzulatov, vodi eden izmed njih račun o vizah. Ako, recimo, Jugoslovani, ki se nahajajo v Canadi, hočejo dobiti priseljeniško vizo, da se priselijo v Združene države, bo ameriški konzul v Canadi stopil v dogovor z dotičnim konzulom v Jugoslaviji, ki vodi račun o jugoslovanskih vizah.

Predno je novi zakon stopil v veljavo, so ameriški konzulati vizirali mnogo potnih listov ljudi, ki so čakali na začetek tekočega fiskalnega leta, da odpotujejo v Združene države. Te vize, izdane po starem zakonu, so seveda sedaj neveljavne. Dotičniki morajo prositi za novo priseljeniško vizo. Foreign Language Information Service je vprašal načelnika viznega urada državnega departmanta, dali se bo imejiteljem teh viz priznala kaka prednost in dali se jim povrne plačana pristojbina. Kakor znano, se po novem zakonu priznava prednost pri izdajanju priseljeniških viz za kvotne priseljenice nekaterim sorodnikom ameriških državljanov in a. n. m., ki so po pokliu poljedelci. Ali te prednostne vize ne smejo presegati polovice vse kvote.

State Department je v odgovoru na zgoraj vprašanje zagotovil, da se bo imejiteljem starih viz priznala prednost, čim bo odpravljeno število onih, ki uživajo prednost po zakonu. Kar se tiče povrnitve plačane pristojbine, ni nikake določbe v zakonu, ki bi upravičevala to povračilo. Rešitev tega vprašanja pa je v rokah finančne oblasti (Comptroller General of the United States), ki kmalu izda svoje pravniško mnenje o tem, da li smejo konzulati povrniti pristojbino, plačano za stare vize.

Resnica.

D'Alembert je govoril nekoč z uglednim profesorjem prava na univerzi v Ženevi. Profesor je v pogovoru na debelo hvalil vsestransko znanje velikega mojstra Voltaireja (izg. Volterja) in pristavil: — "Je v pravu ni strokovnjak". — "In v geometriji". — je odvrnil sloviti matematik d'Alambert.

N91740

N91741

N91742

ZASTONJ

DOBRA KRTAČA ZA OBLEKO ALI SVEČNIK

za 80 labeinov

ALI

DOBRA KRTAČA ZA LASE

za 40 labeinov

ZASTONJ

DOBRA KRTAČA ZA LASE

za 50 labeinov

Star in Magnolia Mleka

POSEBNA PONUDBA

Če hočete izpolniti kupon v tem oglasu ter ga oddati v bližnji premijsko trgovino kot je označena spodaj, ali ga pošljite nam, in dobili boste ilustriran seznam in GOSPODINIŠKO Premijsko Karto, ki je vredna 10 brezplačnih labeinov. Sprejme se samo ena taka Premijska Karta od odjemalca s 43 ali več labeini. Vsaka naša Premijska trgovina bo sprejela to Karto za eno s katerimi ali vsemi vašimi labeini s teh kart. Če ni v vašem mestu nobene trgovine, kjer bi zamenjali te labele labele in Posedno Premijsko Karto, jih pošljite Borden Premium Company, 44 Hudson Street, New York City 2323 s številko darila označenega v ilustriranem Premijskem Seznamu, in mi vam bomo poslali brezplačno.

PREMIJSKE TRGOVINE

NEW YORK CITY, N. Y.

44 Hudson Street
near Duane Street
434 West 42nd Street
near Ninth Avenue
1427 Third Avenue
near 80th Street
61 East 125th Street
near Madison Avenue

BROOKLYN, N. Y.

578 Courtlandt Avenue
near 150th Street
570 Atlantic Avenue
near 4th Avenue
2 Sumner Avenue
near Broadway

LONG ISLAND CITY

41 Jackson Avenue
near 4th Street
JERSEY CITY, N. J.

350 Grove Street
near Newark Ave
184 Summit Avenue
near Newark Avenue

KUPON

Borden's Premium Co., Inc.
44 Hudson Street, N. Y. C.

July 15, 1924

Ta kupon mora biti zamenjan tekom petnajstih dni izza zgornjega dne za Posedno Premijsko Karto.

IME No. 1

NASLOV (Slovenian)

Mednarodni hotelski tatovi.

— Kje se pripete največji vlom ali pravzaprav, kateri deželi in v katerem mestu se posreči tatovom odnesti največji plen?

S tem vprašanjem je presenečel pisec teh vrstic pred kratkim nekega odličnega privatnega detektiva, ki si je pridobil sloves tako v Ameriki kot v Evropi.

Detektiv se je smehljaj temu vprašanju.

— Veste, moj dragi, — je odvrnil, — največje tatvine se pripete tam, kjer slutijo tatovi najbogatejši plen, kjer žive najbolj napredni moški, posebno pa ženske, v velikih kopalskih, kjer se zbira vsa "visoka" gospoda ter hoče pokazati svoje razkošje in bogastvo. To so kraji, kjer lahko zaslužijo tatovi, posebno pa hotelski, v par minutah premoženja, kajti ti ljudje so mojstri v svoji stroki, izurjeni v vseh podrobnostih.

Ti aristokratje med tatinskimi drhaljo nastopajo pogosto kot elegantni kavalirji z visokodonečimi imeni in naslovi ter imajo seveda fine maniere ter vedno najbolj elegantne obleke. Dobro poznajo umetnost, kako priljubiti se ljudem, kojih razmere poznajo, in kakor hitro je storjen prvi korak, najdejo tisoč drugih poti, da izprašajo natančno določene žrtve. Treba je vedno posebnega študija, ker ima vsak človek, posebno pa ženska, svoje posebne muhe. Od hišnic, s katerimi prično pogosto razmerja, izvedo, kakšen nakit ima dotična ženska, in kje ga ima spravljeneja.

Hotelski tatovi so razdeljeni v dve vrsti, v vlomilce in take, ki se prikrajujejo v stanovanje. Vlomilci so najbolj nevarni, kajti če se jih preseneti, se ne ustrašijo niti nasilja ter vedo pripravljeni poslužiti se orožja. Ponavadi delajo po pari, kot zloglasna tolpa Hornsehuh, ki je delovala na Bavarskem, in v južni Tirolski ter naplenila v devetih mesecih pol milijon zlatih mark v vrednosti draguljev in drugih vrednostnih predmetov. Voditelj te tolpe je bil dimnikar Hornsehuh, ki je od zunaj prodiral v hotelsko sobo, potem ko je splezal navzgor po fasadi. Ponavadi pa delajo vlomilci s koridoroja. Na ta ali oni način se polaste glavnega ključa. Tako je neki hotelski tat najel sobo, katero je redno jemal od njega zasledovani, izvrtal luknjo v višini zapaha, jo zamazal s krumom ter pobarval. Ko je prišel za-

sledovani v hotel, je bilo vlomilec lahka stvar potisniti zapah nazaj. Ti vlomilci nastopijo ponavadi po polnoči ter so od nog do glave oblečeni v črn triko, vsled česar jih ni mogoče razločiti od drugih, če so oropani in okrajeni ponoči prebudi.

To je le en slučaj med številnimi. Lahko rečemo, da nastopajo povsem spretne hotelski tatovi sami, a drugače nastopajo v tel-pah.

Hotelske tatove le redkokdaj zasledo. V kakem mestu imajo v finem hotelu svoje redno stanovanje. Tam igrajo, živijo od svojih "dohodkov" velike gospode in častne može. Nikdar ne izvršijo nobene tatvine v onem kraju in nikdar ne prodajo tam svojega plena. Če bi kdaj padel nangesum, jim izstavi lastnik hotela, nič hudega sluteč, najboljšo izpričevalo. Koliko je to vredno, se je pokazalo pred par leti v Monakovem. Tam je imel švedski "baron" Carlson pri igralni mizi velike izgube ter je bil prisiljen prodati dragocen nakit. Bil je eden najbolj premetenih hotelskih tatov. Trgovci je pričel sumiti, a policija se je obotavljala nastopiti odločno, ker mu je izstavljal hotel, v katerem je stanoval, tako sijajno izpričevalo, da je domnevala policija, da se je zmotila.

Carlson je občeval s princem, se dal portretirati od slavnih mojstrov ter bil kavalir od nog do glave. Šele ko se je ugotovilo ider-tičnost nakita z onim, ki je bil ukraden v Wiesbadenu, je posegla policija vmes ter razkrinkala barona kot prejšnjega — natakarnja. Policijski ravnatelj Wilhelm mu je na temelju cele vrste malenkosti — kot hladnega gumba, tiketov poulične železnice, zna-kov hotelov na njegovih koveč-gih, — dokazal celo vrsto drznih hotelskih tatvin in vlomov v najbolj odličnih kopalskih Evrope. V Nemčiji je bil obsojen Carlson na pet let težke ječe. Nato so ga izročili Italiji in željno čakajo nanj Švica, Holandska in Francija. Najbrž ne bo nikdar več prišel iz hotela, ki je opremljen s "švedskimi gardinami".

Pred kratkim je bila izvršena v London velikanska tatvina, ki se je tikala nakita in umetniških predmetov, kojih vrednost je znašala več milijonov, a izvršitev te tatvine je ostala tajnost.

Tudi v Ameriki je še vedno v dobrem spominu tatvina, izvršena

nad slavnim pevcem Caruso v Southamptonu in ta tatvina ni bila še do danes pojasnjena. V tem slučaju imamo brez dvoma opravka z lopovi, ki ne znajo le krasti, temveč tudi spretno zakriti svoje sledove.

Ta zalega posluje v današnjih dneh mednarodno in najbolj čudna poteza na teh hotelskih tatovih je, da so zmogli, pod krinko aristokratov, motiti celo resnične aristokrate ter ljudi iz visokega sveta.

Svet postaja vedno manjši, ker so prometna sredstva tako izboljšana in to je tudi vzrok, da je toliko mednarodnih "hohštaplerv", ki se čutijo kot doma v katerikoli deželi.

Težavna naloga je zasledovati jih, a v večini slučajev se te ljudi koncem konce vendar razkrinka.

Masaryk o čeških Nemcih.

Predsednik Masaryk, ki se nahaja na potovanju po Moravskem, obiskuje tudi nemška mesta. Tudi nemško prebivalstvo mu povsod prireja prisrčne ovacije. V nekem nemškem mestu je imel predsednik Masaryk tudi govor, v katerem je naglašal, da je že pretekla doba prevrata in revolucije in da je napočila doba za složno delo naroda in složno delo med vlado in državljani. V Čehoslovaški stoji tudi nemško prebivalstvo pred važno nalogo, da se osvobodijo avstrijskega duha in starega režima. Habsburški režim je škodoval češkim Nemcem tem bolj, ker ga niso pobijali, dasi je bil režim bil slab, saj je bil režim nasilja, ki ga je manjšina vršila na večino. Ustanovitev čehoslovaške države predstavlja odločen napredek tudi v odnosu napram mneškemu narodu. Čehoslovaška država je tudi za Nemce najboljša rešitev velikega problema.

Končno je Masaryk še izjavil, da je njegova politika, politika miru na znotraj in zunaj. Politike nasilja je treba odstraniti. Pošte-ni ljudje se morejo v vseh vprašanjih sporazumeti potom diskusiji. Čim bodo legalni zastopniki nemškega naroda stopili pošteno na pot pozitivne politike za demokratsko republiko, tedaj bodo pač lahko prišli do vplivnega sodelovanja v vladi in upravi republike. Napredek čehoslov. republike je potreben tudi za nemško manjšino in predstavlja tudi zanjo samo blagoslov.

Razne vesti.

Japonska vlada proti plesu.

Tokijska vlada je izdala pred kratkim neobičajno odredbo, ki je povzročila strahovito razburjenje v vsemem svetu Japonske. Prepovedala je namreč vse javne plesse. Kot uradni razlog te odredbe navaja vlada, da javni plesi kršijo moralo, javni red in zakon.

Resnični povod temu dogodku pa je ta, da hoče policija preprečiti vse nadaljne ekscese in demonstracije, ki so jih priredili proti plesočim Amerikancem, v znak protesta proti prepovedi useljevanja Japoncev. In tako Tokio radi ameriškega priseljeniškega zakona ne sme plesati.

Eksplodija na Mount Everest.

Iz Londona poročajo, da se je tretji poskus ekspedicije, doseči vrh Mount Everest, ponosrečil. Dva člana Mallory in Irma sta izgubila življenje sredi snežnih viharjev in mraza. Ostali člani ekspedicije pod vodstvom generala Bruce so se rešili. Mallory se je udeležil že prejšnjih ekspedici-j in je leta 1922 dosegel višino 26.800 čevljev. Čez čas se izvrši nov poskus, doseči vrh Mount Everest.

Roka roko umiva.

Abbe de Fleury je vzljudil so-progo maršala de Noailles, ki ga

je pa silno podcejevala. Ko je bil imenovan za prvega ministra, ga je ona nekoč prosila za malenkostno uslugo in on jo je spomnil na "nekdanje" čase. — "Oh, gospod", — je odvrnila naivno, — "kdo neki bi bil tedaj nato mislil".

"Novinarja" Naldi in Filippelli.

Aretirane Naldi Filippelli sta bila nesramna izkoriščevalca novinarstva. Ne eden ne drugi ni bil novinar, ampak navinarstvo jima je služilo v njune afariistične svrhe. Z grožnjami sta izsiljevala iz bank in industrijskih podjetij velike svote. Ako se je kdo pomisljal, sta govorila o političnih akeijah. Veljala sta povsodi, vsak v svojem delokrogu, za nevarna človeka in ker se je marsikdo bal fašistovskega nasilja in maščevanja, so jima tekli v žepu veliki zneski. Seveda je tudi v industriji in v drugem podjetništvu mnogo špekulantov, ki so se v svoji brezvestnosti opirali na Naldijevo in Filippellijevo novinarsko pomoč ter lahko škodovali resni industriji. Naldi je bil dobil od "Banke di Seonto" sedem milijonov za financiranje lista "Resto del Carlino". Ko je banka propadla, se je razkril ta izredni kredit in ravnatelj Pogliani je povedal, da je postopal pri tem pod političnim pritiskom.

ZA GOSPODINJE

Pisec ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema navsote, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodinjino.

NAVODILO Št. 10.

Kuharski recepti.

Eden najbolj priljubljenih pajev današnjih dni je cocomnut cream pie. Vedno se zahteva to slaščico, negledno na to, kam greste. Sladki, orehasti okus meka kokosovega mesa prija okusu človeka. Kačar ni kokosov oreh v sežigi ga lahko kupite v kani, katero dobite pri vsakega znamenjavnogrocerju. Naučite se, kako napraviti dober cocomnut cream pie.

COCOANUT CREAM PIE:

1 kano cocomnut
1 pajnt mleka
veliko žlico koruznega škroba.
3 beljake.
Pol čaše sladkorja
veliko žlico surovega masla
Malo žlico vanilje
Polžite na dno posode navadno testo ter ga sperite v 15 ali 20 minutah. Ko je to storjeno, postavite testo na stran.

Vlijte mleko v dvojno posodo, namočite koruzni škrob z malo mrzlega mleka, zmešajte s kipečim mlekom ter mešajte toliko časa, dokler se tekočina ne zgosti. Nato dodajte sladkor, surovo maslo in cocomnut, mlijte z vrelo vodo, kateri je bilo pri-mešajte tekočini. Vzemite z ognja ter dodajte dišave. Napolnite posodo s testom ter pecite v zmerno vroči peči za 20 minut. Servirajte čisto m-zlo.

Nasveti glede kuhinje.

Da se ohrani posode za kruh in cake čiste in dobre duha, jih izmijte z vrelo vodo, kateri je bilo pri-mešane malo navadne sode. Postavite nato posodo na sonce za par ur.

Težki zimski pudringi niso primerni za spomladanske deserte. Bolj m-kavni so sladoledi: navadno sadje ali custardi.

Kos povročnega papirja, položen na posodo, ki vsebuje rmenjake jajc, bo preprečil onesušitev.

Če je parafin na vrhu steklenic ali posod z jeli-jem prevelik, da se ga vzame ven celega, segrite nož in izrezali boste lahko tako velik kos parafina kot hočete. Parafin stopi lahko rabite, če vlijete nanj vrelo vodo.

Kuhinjski nož je mogoče začasno poostri, če se ga nabrusi ob robu železnega lijaka ali lesenih stopnic.

Domača sredstva.

Če hočete odstraniti zelo močne pokrove s steklenic ali lončenih posod, se poslužite drobilca orehov.

Če hočete odstraniti madeže na stenah povzročene od vžigalce, jih odgrinite z limono ter jih nato obdrišite s cunjjo, namočeno v skajleno vapo. Izmlite nato površino z gorko vodo in milom ter obdrišite s čisto cunjjo, namočeno v mrzi vodi.

V vsakem domu bi morala biti medicinska omara, založena z vsem, kar je potrebno za prvo pomoč. Majhna jeklena igla za krpanje svetrov bo boljše služila kot pa igla z velikim uhom.

Par kapljice amonije v vodi, v kateri se pere volnen in flanelno b'ago, bo ohranilo blago dobro barvo in blago bo tudi mehko.

Nasveti za lepoto.

Pomislite na to, kako različen iz-zraz dobijo clowni, kadar se oblečejo. Poteza navzgor ali navzdol na zunan-jih robih napravi veliko razliko. Predebeli ustnice značijo nižji tip človeka. Pretenke ustnice pa kažejo neodkritosrčnost, sebičnost in okrutost. Številni ljudje, ki imajo sicer lepa usta, pa jih pačijo tako, da domneva človek v njih omenjene slabe poteze, ker ne znajo uporabiti pravih sredstev. Če imajo vaše ustnice prijetno obliko, se držite narave. Če ne, se poslužite lipstika ter izpremenite ustnice, če sta predebeli.

Osebnostno zdravje.

Ena najbolj priljubljenih koristnih stvari v vsakem domu je sol. Sol pa se razlikuje od soli v dveh ozirih, prvič glede čistote in drugič glede ustroja zrncjev. V vse svrhe bi morali rabiti tako čisto sol kot jo le morete kupiti. Tudi v bolniški sobi je sol v številnih ozirih koristna. Unete oči se lahko izpira s slabo razredčeno sol v vode po večkrat na dan. To izpiranje bo olajšalo unetje. V slučaju opekline namočite sol ter jo položite na svežo rano kajti bo preprečilo mehurje.

Mi priporočamo naslednje izdelke:

Bordenovo Evaporirano Mleko je čisto mleko z dežele s smetano v sebi. To je najboljše mleko za kuhinjo, peko in kjerkoli se v gospodinjstvu potrebuje mleko. Poskusajte ga v kavi. Promišli boste, da bo imela kava povsem različen okus. Ko boste prihodnje kupovali svoje potrebe, vprašajte svojega prodajalca za Bordenovo Evaporirano Mleko. Če potrebujete čaše in krožnike, lonce ali poneve, začnite danes hraniti labele Magnolia & Star Mleka, kajti to pomenja dragocena darila, po-let tega pa vsebuje tudi najboljše mleko in sladkor. Poldite k svojem grocerju ter ga zagotovo vprašajte za te vrste kondenziranega mleka. Vsi grocerji ga prodajajo.

Najbolji čudni prebivalci Mehike.

Poroča P. F. Healy.

Iz svojega majhnega okna v visokem stolpu zre belolasa, stara mati de Brena mirno navzdol na katedralni trg ter zasleduje razvoj mehiške zgodovine, katerega značijo le preveč pogosto prelivanja krvi.

Družina Brenž živi namreč v oblakih, v dobesednem in prenešenem, duševnem smislu. To je družina zvonarjev, obstoječa iz treh generacij in dom te družine je eden visokih stolpov slavne katedrale v mehiškem glavnem mestu. Otroci so bili rojeni in vzgojeni tukaj. Oče in mati pogosto ne zapustita svojega stolpa po cela leta. Babica de Brena, ki je stara sedaj sedemdeset let, izjavlja, da ni v zadnjih štiridesetih letih niti enkrat stopila na cestni tlak spodaj.

Skozi odprtino v zidu svoje sobe zre naravnost v nebo — v notranjost prostrane katedrale, kjer se vrše slovesne maše ter bučne cerimonije. Ob jutranjih in večernih, ko zvone zvonovi s svojimi globokimi glasovi, se dvigne njena duša v molitvi proti nebu ter prav nič zavida sveta spodaj, katerega vidi le iz svoje mirosljubne sobice sredi neba.

Načelnica te družine je Emilia Vasquez de Brena.

Mrs. de Brena živi s svojim sinom, Francisco de Brena, ki je star osemindeset let ter je naslednik svojega očeta kot oskrbnik zvonov. V zadnjih petih ali šestih letih ni bil niti za trenutek izven stolpa. Francisko ima tri otroke in noben teh ni bil še izven stolpa, na čisti velemeta.

Čudno, a resnično je, da ima družina Brena celo domače živali, kokoši, golobe in celo prašiče. V ozadju stanovanja so napravljene majhne odprtine, skozi katere vidi družina navzdol, v glavno ladjo katedrale. Na ta način prisotnostje lahko družina Brena mašam ter vidi vse cerimonije, radi katerih je katedrala slavna.

Za Mrs. Brena so globoki glasovi zvonov godba. Malo ve o svetu, razventega, kar je videla iz svojih višin, a pred njeno vizijo se je razgrnil velik del mehiške zgodovine.

Kadar pojejo zvonovi, — je rekla, — je to vzklík mojega sreča. Nikogar ne zavidam na svetu, a včasih si ne morem pomagati ter se solzim za one, ki omahujejo skozi težave sveta, polnega zadreg, katerih sem jaz prosta.

Ne bilo bi moglo zanimati vseh dramatičnih dogodkov, katere je ta stara ženska opazovala s stolpa katedrale. Ko je bila zelo mlada deklica, je videla več kot enkrat sijajno spremstvo cesarja Maksimilijana in njegove žene Šarlote in z grozo govori o dnevu, ko je bil mladi avstrijski vladar ustreljen v Querearuru. Prav posebno se spominja vlade Bentio Juareza in slavnih reformnih postav njegovega časa, na temelju katerih so postale ne le vse cerkve, temveč tudi vsa ostala posest katoliškega svečenstva v Mehiki last mehiškega naroda.

Bila je priča padca predsednika Sebastiana Lerdo de Tejada in ustanovljenja vlade onega starega velikega moža Mehike, — Porfirija Diazja, ki je vladal s kratkimi presledkom do 1. 1911. Ob priliki padca Porfirija Diazja je videla Mrs. Brena veliki trg pred katedralo in sosedne ulice polne krvi in na stotine mrtvih in ranjenih vojakov, ki so ležali ob vhodu v katedralo.

Kryavega februarja leta 1913 se bolj dobro spominja kot katekoliki druge dobe v svojem življenju. Mrtvi in ranjeni ob vhodu v katedralo so se ji zdeli kot zmehana masa krvavih madežev.

Po bučnih manifestacijah, ki so se završile na Zocalo trgu proti asurpatorju Huerti je bila priča zmogovitih sil Venustiana Carranza. Od takrat naprej se je završilo toliko vojaških in političnih preobratov, pred njenimi očmi, da

je prišla do prepričanja, "daje moral svet znoreti".

Iz najnovejša zgodovine se spominja defiliranja čet Franciscu Ville na trgu pred katedralo. Dobro se spominja da se potekle cele štiri ure, predno so prišle vse te čete mino.

Velik utis so tudi napravile najo čete Emiliana Zapate, mehiškega guerilla voditelja iz južnih držav, kojega armada je izgledala kot "premikajoča se masa belih mravelj". Može se nositi bele srajce in bele hlače, ker so prišli iz najbolj vročih delov republike.

Boji med pristaši Carranza in Zapate so vzbudili v stari ženi več groze kot katerikoli druga stvar, katere se spominja. Nasprotujoče si sile so se spopadle v ročnih bojih po glavnih ulicah mesta ter se polastile izmenoma narodne palače ter jo zopet izgubile. Kadar je ta močna postojanka zamajala gospodarja, so se porazeni zatekli k katedrali ter pričeli streljati od tam. Nekateri revolucionarji so splezali skoro do stanovanja Mrs. Brena, da streljajo od tam na nasprotnike.

Tudi tekom vlade Obregonja je videla Mrs. Brena prizore, ki so bili čudni in nerazumljivi za njene primitivne ideje in nazore. Ona ve, kaj pomenja boj med vojaki, a modernih delavskih izgedov ne razume. Stavka šoferjev v Mexico City tekom leta 1922 presega vse njene pojme. Stala je življenje kot dvajsetih stavkarjev v brezupnem spopadu z vladnimi četami.

Ob vseh teh prilikah je bila nevoljna priča tragedij in vedno se je umaknila nazaj proti odprtini v katedralo ter molila za mehiški narod.

Mrs. Brena bo končala svoje dni v stolpu katedrale mehiškega glavnega mesta, s katerega je zrla vsaki dan na vzhajajoče sonce in na slikovito panoramo mehiške doline. Njen sin Francisco, ki je sedaj zvonar, pravi, da se bo zgodilo žnjim isto in da mu bo brez dvoma sledil njegov mali sin.

Zvonovi katedrale imajo povprečna premer treh metrov in največji tehtaja nad 25.000 funtov.

Stanovanje družine Brena je dve sto čevljev nad cestnim tlakom.

Nedelja — Leninov dan.

Moskovski mestni svet je stavil te dni predlog, da naj se v sovjetski Rusiji ukine buržujski antirevolucijski naziv "nedelja" in se ime teka dne nadomesti z revolucionarnim nazivom "Leninov dan".

Goriški mestni svet.

Imel 24. junija sejo, v kateri se je izrekla popolna zaupnica ministrskemu predsedniku Mussoliniju. Župan Bombig misli, da se po trdi preizkušnji po Matteottijevem umoru fašizem iznebi vseh nezvestih elementov, ki so se vanj vnezdili v svoje motne svrhe, ter da se bo odslej bliščal v novi luči in idealni veličini.

Šestmesečna odpravnina.

Iz Rima poročajo, da je na dr. Wilfanovo intervencijo finančni minister odredil, da se takoj izplača odpravnina v znesku šestmesečne plače vsem državnim uradnikom, ki so bili odpušteni iz službe.

Začnite sedaj!

Značilno je, kako dosti gospodinji hrani labele BORDENO-VEGA STAR in MAGNOLIA, ki dajo dragocena darila za svoje labele, za katere se dobi take hišne potrebine, kakršne bi bilo treba sicer kupiti. Da BORDENO-VEGA STAR in MAGNOLIA COMPANY seznani številne gospodinje s svojimi vrstami mleka in darovi, ki jih daje, jim stavlja posebno ponudbo. Na drugi strani lista je danes natisnjena ta posebna ponudba. Prečitajte jo, izpolnite kupon ter se seznanite z njo.

Molitveniki:

Duša popolna 1.10
Marija Varhinja:
v platno vezano 1.70
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Rajski glasovi:
v platno vezano 1.10
v fino platno vezano 1.50
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Skrbi za dušo:
v platno vezano 1.10
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Sveta Ura:
v platno vezano, s debelimi žrkami 1.10
v usnje vezano 1.50

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 1.10
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 1.10
v najfinije usnje vezano 1.20

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 1.10
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 1.10
v najfinije usnje vezano 1.20

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 1.10
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 1.10
v najfinije usnje vezano 1.20

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 1.10
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 1.10
v najfinije usnje vezano 1.20

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 1.10
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 1.10
v najfinije usnje vezano 1.20

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 1.10
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 1.10
v najfinije usnje vezano 1.20

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 1.10
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 1.10
v najfinije usnje vezano 1.20

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 1.10
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 1.10
v najfinije usnje vezano 1.20

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 1.10
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 1.10
v najfinije usnje vezano 1.20

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 1.10
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 1.10
v najfinije usnje vezano 1.20

Doli z orožjem

Dve silki — Njiva, Starka — (Meško) 1.10
Dolga roka 1.10
Devica Orleanska 1.10
Duhovni Boj 1.10
Dedek je pravil. Marinka in skrajni 1.10

Elizabeta 1.10
Fran Baron Trenk 1.10
Filozofska zgodba 1.10
Farovski kuharica 1.10
Vra Diavola 1.10

Gordojnk (2 zvezka) 1.10
Grešnik Lenard. (Ivan Cankar) 1.10
Gočevski katekizem 1.10
Gruda umira 1.10
Golem, roman 1.10

Gentleman vlonilec, trdo vezano 1.10
Gadjje gnezdo. Povest iz dni trpljenja in nad 1.10
Hedvika 1.10
Humoreske, Groteske in Satire 1.10
Iz dobe punta in bojev 1.10

Iz zapiske globeli 1.10
Igralec, roman, spomini mladeniča 1.10
Jos. Jurčič spisi:
z. Sosedov sin. Sin kmečkega 1.10
cesarja itd. Broširano 1.10

Trdo vezano 1.10
z. Dr. Zober, roman. Tugomir, tragedija v 5. dejanjih. Broširano 1.10
Trdo vezano 1.10

Karmen, trdo vezano 1.10
Kraljevič in berač 1.10
Ljubice Habsburžanov 1.10

Judejski knjižnica:
2. z. Darovana. Zgodovinska 1.10
povest 1.10

3. z. Jernat Zmagovalec. — Med 1.10
Plazovi 1.10
4. z. Malo življenje 1.10

5. z. Zadnja kmečka vojska 1.10
6. z. Prihajač 1.10
7. z. Kako sem se jaz likal. (Brenčelj) 1.10

8. z. Kako sem se jaz likal. (Brenčelj) 1.10
9. z. Kako sem se jaz likal. (Brenčelj) 1.10
10. z. Kako sem se jaz likal. (Brenčelj) 1.10

11. z. Kako sem se jaz likal. (Brenčelj) 1.10
12. z. Iz dnevnika malga po-redečja, trdo vezano 1.10
13. z. Ljubljanski silki. — (Brenčelj) 1.10

14. z. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja 1.10
15. z. Ne v Ameriko. Po resničnih dogodkih 1.10

16. z. Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti. Broširano 1.10
17. z. Trdo vezano 1.10
18. z. Mimo življenja. (Ivan Cankar) 1.10

19. z. Mrtvo mesto 1.10
20. z. Mrtvi gostje 1.10
21. z. Materina srce 1.10

22. z. Jasefina 1.10
23. z. Materina srce 1.10
24. z. Mali klastec 1.10

25. z. Mrtvo mesto 1.10
26. z. Mrtvi gostje 1.10
27. z. Materina srce 1.10

28. z. Jasefina 1.10
29. z. Materina srce 1.10
30. z. Mali klastec 1.10

31. z. Mrtvo mesto 1.10
32. z. Mrtvi gostje 1.10
33. z. Materina srce 1.10

34. z. Jasefina 1.10
35. z. Materina srce 1.10
36. z. Mali klastec 1.10

37. z. Mrtvo mesto 1.10
38. z. Mrtvi gostje 1.10
39. z. Materina srce 1.10

40. z. Jasefina 1.10
41. z. Materina srce 1.10
42. z. Mali klastec 1.10

43. z. Mrtvo mesto 1.10
44. z. Mrtvi gostje 1.10
45. z. Materina srce 1.10

46. z. Jasefina 1.10
47. z. Materina srce 1.10
48. z. Mali klastec 1.10

49. z. Mrtvo mesto 1.10
50. z. Mrtvi gostje 1.10
51. z. Materina srce 1.10

52. z. Jasefina 1.10
53. z. Materina srce 1.10
54. z. Mali klastec 1.10

55. z. Mrtvo mesto 1.10
56. z. Mrtvi gostje 1.10
57. z. Materina srce 1.10

58. z. Jasefina 1.10
59. z. Materina srce 1.10
60. z. Mali klastec 1.10

61. z. Mrtvo mesto 1.10
62. z. Mrtvi gostje 1.10
63. z. Materina srce 1.10

64. z. Jasefina 1.10
65. z. Materina srce 1.10
66. z. Mali klastec 1.10

Predtržani, Presern in drugi svetni-

ki v gramofon 1.10
Povestice, Rabindranath Tagore 1.10
Pet tednov v zrakovu. trd. vez. 1.50
Pol litra Vipave 1.10
Ptiče selivke. (Rabindranath Tagore) 1.10

Pred nevihte 1.10
Pravilice in pripovedke za mladino. 1. zvezek 1.10
2. zvezek 1.10

Pegan in Lambergar 1.10
Poveljstva na Portugalskem 1.10
Rinaldo Rinaldini 1.10
Robinson 1.10

Slovenski saligve 1.10
Slovenska knjižnica. Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti 1.10
Suneški invalid 1.10

Skozi črno Indijo 1.10
Sanjska knjiga, velika Arabska 1.10
Sanjska knjiga, nova velika 1.10
Sanjska knjiga, srednja 1.10

Strelec 1.10
Strahote vojne 1.10
Stezalnice 1.10
Sveta Genovefa 1.10

Strup iz Judeje 1.10
Sisto Sesto, povest iz Abrucev 1.10
Sveta Notburga 1.10
Spisi Kristofa Šmida 1.10

Spilmanove pripovedke:
1. z. Maron, krščanski deček iz Libanona 1.10
2. z. Marijina otroka, povest iz kavkaških gor 1.10

3. z. Praski Judek 1.10
4. z. Tri indijanske povesti 1.10
5. z. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japonskega 1.10

6. z. Zveti sin. Povest iz svlade Akbarja Velikega 1.10
7. z. Roca in bela vrtnica, povest 1.10
8. z. Korejska brata. Črtica iz mislonov v Koreji 1.10

9. z. Boj in zmaga, povest 1.10
10. z. Prisca Huronskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske 1.10
11. z. Anđelj sušnje. Braziljska povest 1.10

12. z. Zlatokop. Povest 1.10
13. z. Prvič med indijanci ali vešnja v Nikaragvi 1.10
14. z. Preganjane indijskih mladenčev 1.10

15. z. Mlada mornarja. Povest 1.10
16. z. Turki pred Dunajem 1.10
17. z. Trenutki odloha 1.10
18. z. Rabindranath Tagore, trdo vezano 1.10

19. z. Volk spokornik in druge povesti za mladino 1.10
20. z. Valentin Vodnika izbrani spisi 1.10
21. z. Zgodba Napoleonovega huzarja. — Trdo vezano 1.10

22. z. Zadnji dnevi nemškega kralja 1.10
23. z. Zadnja pravda 1.10
24. z. Zmaj iz Bosne 1.10
25. z. Zlatarjevo Zlato 1.10

26. z. Zločin in kazni. 2 knjige. 1. in 2. del. Trdo vezano 1.10
27. z. Za milijoni, trdo vezano 1.10
28. z. Ženin naše Koprne 1.10

29. z. Zmote in konec gospodične Pavle 1.10
30. z. Zbirka slovenskih povesti:
1. z. Vojnomir ali poganstvo 1.10

2. z. Hudo brezno 1.10
3. z. Vesele povesti 1.10
4. z. Povesti in slike 1.10

5. z. Student naj bo. Naš vsakdanji kruh 1.10
6. z. Zbrani spisi za mladino. (Gangl):
1. z. trdo vezano. Vsebuje 15 povesti 1.10

2. z. trdo vezano. Pripovedke in pesmi 1.10
3. z. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti 1.10
4. z. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti 1.10

5. z. trdo vezano. Vinški brat 1.10
6. z. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti 1.10
7. z. Umetniške knjige s slikami za mladino 1.10

8. z. Poveljstva, pravilica s slikami 1.10
9. z. Bleda kapica; pravilica s slikami 1.10
10. z. Sneguljica; pravilica s slikami 1.10

11. z. Trnoljica; pravilica s slikami 1.10
12. z. Največje slikanje:
1. z. Mladi slikar 1.10

2. z. Slike iz pravljice 1.10
3. z. Slike za slikanje dopisne popelne s barvami in navodilom 1.10
4. z. Mladi umetnik 1.10

5. z. Otrčki vrte 1.10
6. z. Zbirka čas 1.10
7. z. Zaklad za otroke 1.10

8. z. Zabavne. Različne, ducat 1.10
9. z. Vojška. Različne, ducat 1.10
10. z. Velikonoče, različne in noveletne ducat 1.10

11. z. Iz raznih slovenskih krajev, ducat 1.10
12. z. Posamezne po 1.10
13. z. Narodna pošta, ducat 1.10

14. z. Posamezne po 1.10
15. z. Plinski posnir, ducat 1.10
16. z. Posamezne po 1.10

17. z. Narodna pošta, ducat 1.10
18. z. Posamezne po 1.10
19. z. Narodna pošta, ducat 1.10

20. z. Posamezne po 1.10

Igre:

Dolina Soli. 3 enodejanka: Dva svetova, dediščina, trpin 1.00
Cyrano de Bergerac, Heorika komedija v 5. dejanjih. Trdo vez. 1.70
Če sta dva. Šala v enem dejanju 1.10

Divji lovec. Narodni igrokaz s petjem v 4. dejanjih 1.10
Krivopisnik. Narodna igra s petjem v 3. dejanjih 1.10
Pogodba. Burka s petjem v dveh dejanjih 1.10

Lepi Janičar. Roman. — Spisal Rado Murnik.

(Nadaljevanje.)

Vitezu Frauensteinerju so se zabliskale mežave oči — pa le za trenotek; krčevito je stisnil svoje pesti — toda le pod mizo. Vendar ni hotel ostati na sprotniku nobene dolžan.

"Učenost kratki možatost," je začel izživati tudi on. "Učenost razjunači moža, ga omehkuži in pobabi! Pravemu vitezu pristojajo sulice in meči, ne pa učenosti krizikraži! Jaz ne maram biti farizej in pismouk in prepuštam prazno učenost prav rad farjem in babam!"

"Kaj klobasaš?" je zaropotal učeni vitez, ki ga je zlasti jezilo Erazmovo porogljivo smehljanje. "Ako bi te hotel poslušati, bi mi natrobil toliko na ušesa, da bi me bolela glava cel teden. Prej bi naučil zajca plesati, nego tebe pametno govoriti! Na katerem turnirju si pa še premagal koga? Koliko te pa je? Prav je rekla moja sestra Mila, da čepiš na konju kakor opica na slonu. Suh si in slab, da kmalu ne bo nobene sence od tebe. Ti pa baronesa Virid, vidva bi bila lep par! Kakšnega potujočega trgovca nemara še zvrneš raz konja — saj pravijo, da se vojskuješ na samotnih cestah. Sveti Miklavž te obvaruj vrvi in vislie!"

Kakor bičian je planil vitez Frauensteiner pokonec in zagrabil bodalo.

"No, le počasi!" ga je krotil vitez in ga krepko potisnil s samo desnico zopet na klop kakor lesenega možicelja. "Kar po malem boš dihal, ako se spravim nad tvoje zanikrne kosti! Le miruj in obnašaj se spodobno! Vidim, da premalo obuješ v olikani družbi. Ošaben in napihnjel si kakor sam Lucifer, zato te nihče ne mara. Moral bi se večkrat shajati z mano, da bi se privadil lepšemu vedenju!"

"Pusti me, Ahac, saj sem se malo šalil," se je izgovarjal vitez Frauensteiner hinavsko. "Oprostite mi! Zdaj pojdem pa gledat, kaj Salda dela tako dolgo."

Ponudil je gostu orehov, mu dolil vina in odšel. Sestro je srečal na hodniku. Takoj ji je zatožil gosta.

"Doljanski je pijan," ji je šepetal. "Pet majolik tako močnega vina je popil v tako kratkem času. Vendar ga prenaša še precej dobro — niti ne jeclja; jaz bi bil že zdavnaj pod mizo. Zaigral je vse, kar je imel, in zdaj mi zabavlja. Razžalil me je... najrajši bi poklical hlapec, da bi ga vrgel preko zidu!"

"Ah — kaj ta Ahac!" je odvrnila Salda zaničljivo. "Ne brigaj se za njegove malovažne neumnosti! Bodi prijazen ž njim, da mi ne pokvariš mojega načrta, mojega naklepa!"

Tako preziranje, tako sovraštvo, taka jeza je plamtela iz njenih oči, da je vprašal ves osupel: "Kakšnega naklepa?"

Ozlovoljena je obrnila obraz od njega; nato pa se je sklonila k manjšemu bratu in mu šepetala v uho:

"Maščevala se bova nad imenitnejšimi sovražniki in obenem udariva tudi Doljanskega. Pozneje, ko odide, ti povem kaj več. Ne meni se zdaj za izzivanje tega ubogega pijančka! Potrpi še nekoliko! Pojdiva k njemu!"

Vitez Ahac je zobal orehova jedra, gledal topo predse in zahrakal zdajpazdaj: — "Hm-hm! — Hm-hm!"

"Gospod vitez, dala sem vašemu sokolu mlado vrano, ki jo je ujel hlapec davi v hosti," ga je ogovorila Salda jako prijazno, pobrisala polito mizo in sedla zopet poleg njega na klop.

"Zato vam bo vedno hvaležen vaš ginjeni sluga Ahac."

Solnce je viselo že prav nizko nad zapadnimi holmi. Poševna senca je krila večji del mize. Ozka lisa se je svetila na belem prtu in kakor gorila ob levi strani rdeče opravljene Salde. V bližini Ahacovi je močno dišalo po vinu in po usnju sedla in vajet.

"Ves čas sem hrepenel po vas, gnezdo lepote!" se je takoj zopet oglašil vitez Ahac. "Pridno sem pil na vaše zdravje, deteljica mojega srca! Saj morate veste, kako poje vaš slavni pesnik Walther von der Vogelweide: Krepak požirek omladi moža —

do huob er uf unde tran
ein hundert slundigen trune,
er sprach: daz machet mich junc.

Pravi vitez mora znati izborni jahati, streljati, boriti se, loviti, šahati, zlagati pesmice in — piti! Tudi piti mora znati, če ne mu ne pomaga vse drugo nič! Tale vaš brat Erazem, ta plemenita jetika, ne zna pošteno piti, zato pa je tako klavren vitez. Bolje mi ugajate vi, med moje duše; dolina naslade! Prava paša ste mojim očem. Vaše ustne rde ko rosne rožice popeki gore ko rubin sredi hermelina. Oči se vam svetijo kakor dve zvezdi za temnim steklom in sijejo zamaknjenemu vitezu Ahacu naravnost v centrum srca! Zakaj se še niste omožili, harfa radosti? Zlahtna gospodična Frauensteinerjeva, izlepa vam ne bi mogel izbrati boljšega moža — kakor samega sebe!"

Salda ga je gledala mirno in ponosno. Njen brat je tiho sedel na svoji klopi in dušil svojo togoto.

"Vaša učenost," se je rogala gospodična dvorilcu, "zasnubite me takrat, kadar bo tekla Kolpa

v Jadransko morje in kadar bodo rasle buče na hrastih!"

Revica, potemtakem bi me čakali prejkone zastoj. To bo bilo prežalostno. O jej, jej, jej!"

"Jaz pa ne odneham od svojih pogojev," je dejala napol zbadljivo napol šaljivo.

"Hud jezik ima stara punčara in dolg, da bi se gal preko Gorjancev," je preudarjal vitez Ahac sam pri sebi. "Le čakaj! Zabelim ti jih nekaj takih, kakršnih še nisi slišala nikoli. Malo se moram napiti, da bom bolj hud!"

"Bog vas živi, ogledalo mojega srca!" je kliknil na glas, dvignil majolico in je dolgo ni odstavil od ust. "Zdi se mi, da ne znate prav ceniti takega bisera, kakor sem jaz. Dandanes se može dekleta že s trinajstimi leti. Vi pa ste starejša od naše Mile, precej ste že v letih z menoj vred: zato bi vam privoščil, da vas kmalu odvede ženin iz tega napol podrtega kurnika na prijaznejši grad. Jaz pa vas ne bom snubil nikdar, akotudi dobro vem, da bi bil takrat najlepši dan vašega življenja. Poglejte barve moje obleke! Rdeča in modra — kaj pomenita? Gorečo ljubezen pa večno zvestobodo! Moja ljubica Fiametta bo vekomaj edina kraljevala v mojem sreću, akotudi sem usmiljen prijatelj vseh deklet!"

"Pravil si mi že večkrat, da je vzela tvoja Fiametta drugega," je opomnil vitez Frauensteiner.

"Nič ne de," se mu je zaletel vitez Ahac v besedo. "Fiametta Santarosa je res vzela drugega — po sili. Ljubila pa je le mene, mene ljubi še zdaj in mene bo ljubila do hladnega groba. — Jaz pa njo! Rajši jo imam nego vse nebeške umetnine in zakladov, nego vse beneške palače, knjižnice in goštilnice. Zvestoba je zvestoba, klobasa pa klobasa. Ali ni res tako, Erazem, ti plemeniti pokora? Nikarete torej ne pričakujte, da bi se kdaj ponujal jaz vam, velečenjena gospodična Salda, ščit zadovoljnosti in trdnjave blazenosti! Toda vašo lilijasto ročico pa le smem poljubiti za slovo. Zakaj treba bo domov, lomi me že dremota."

Vstal je, prijel njeno mehko fino roko in jo galantno potegnil proti ustom. Salda je mislila, da ji jo res poljubi. Viteza Ahaca pa je tačas obšla vesela nagajivost razposajenega mladega pažeta: samo pihnil je na njene nežne prste.

Jezni bliski so švigili iz njenih oči — ali že se je smejala vitezu Ahacu: "Skromen angel je bila tista vaša Fiametta, ako je bila zadovoljna, da ste jo poljubljali samo od daleč!"

Tudi vitez Frauensteiner se je zlorado hahljal zbadanemu gostu.

"Počakajte malo, zlahtna prijateljica!" je viknil razdraženi Ahac. "Pespik Dante da Majano, prijatelj velikega Dantega Alighierija, se je strastno zaljubil v lepo in duhovito Nino, prvo pesnico italijansko — ne da bi je bil kdaj videl. Poslal ji je doli v Sicilijo sonet in jo prosil ljubezni. Nina ga je uslišala — od daleč! Prav srečno sta se ljubila — od daleč. Midva s Fiametto pa še nisva ljubila samo par distance. Kadar sva se poljubovala v okrilju njene stare tete Doleibelle, takrat so slišali sosedje najine poljube v vseh bližnjih uličicah, oziroma kanalih! Tako je bila pa nič drugačiji. — Zdaj pa pojdem. Prosim, ukaži Marku, naj osedla!"

"Kakor izvoliš," je rekel Erazem, odšel in se vrnil takoj zopet.

Senca se je medtem počasi širila in poplila svetle lise na mizi in ob oknu. Solnce je zašlo. Pili so še šentjanžveca po starem običaju. Nato sta brat in sestra spremila svojega gosta v prvo sobo. Baremu je pripela ostroge. Salda pa mu je podala baret in sokolarsko rokavico, razpraskano od ostrih krempeljov Odisejevih.

"Zahvalujem vaju za prijazno pogostitev," je dejal vitez Ahac in pobožal svojega sokola, ki mu je bil precej zletel na rokavico. "Ne zamerita mi, ako se vama bleknil kaj takega, kar vama ni bilo po godu. Povedati moram, kar mislim, drugačiji sem kar bolan! Da se zdravi in veseli vidimo na Blagajevem gradu!"

Salda je skrivaj dregnila brata, naj zine tudi on katero.

"Jako žal mi je, da že odhajaš, preljubi Ahac," se je lagal vitez Frauensteiner. "Hvalezen sem ti, da si naju počastil in naju zabaval tako lepo. Prosim te, povej Blagajevi gospodi, da se najlepše zahvaljujeta za vabilo in sporoči najine poklone in pristržne pozdrave! Na svidenje!"

Težko je korakal vitez Ahac pa hodniku. Erazem ga je spremljal na dvorišče. Hlapec Ivo je prišel klopico, da je stopil debeli vitez nanjo in se oddot skobacal na konja.

"Nerodno je na svetu," je sopihal! "Tako težko zlezem na konja, in kadar sem gori, pa izlepa ne morem doli. Komaj bi bilo, da bi imel človek svoj trebuh zadaj namestu spredaj. Bog vas obvari vse skupaj!"

Erazem je spremlil gosta do grajskih vrat, se medeno poslovil še enkrat in šel k Saldi v malo obednico.

"Kakšen je tvoj naklep?" jo je vprašal hlastno.

(Dalje prihodnjik.)

ZASTOPSTVO YALE UNIVERZE

Olimpijskih iger se je udeležilo tudi devet najboljših športnikov dijakov z Yale univerze.

Indijski voditelj Ghandi.

Čimveč seznamo o razvoju sveta tekom zadnjega desetletja izo-lacije, tembolj prihajamo do spoznanja, da ne gre v tem stoletju samo za preobražanje Evrope, marveč da živimo v dobi krize človeštva. V to stoletje spada vstajenje islamskega sveta, propast tisočletnih kitajskih življenjskih oblik, prenovljenje starega mongolskega akcijskega duha in ne nazadnje indijsko gibanje, katerega zmaga je samo še vprašanje časa.

Ta razvoj kaže, da je zajela ogromna dinamika v dveh desetletjih vse narode in plemena, vse kontinente sveta. Vzrok dinamike a je moderna tehnika, stroj, ki ga je znašel beli človek in ga zaenkrat uporablja za vladanje ostalih kontinentov. Sorazmerno s propadanjem duševno-nravnega nivoja Evrope raste odpor neevropskih narodov proti evropskim vplivom. To je eklatanten dokaz, da je samo notranja premoč ona sila, ki nas je v stanju vzdržati trajno na površju. Izgleda pa, da je Evropa s svojim početjem že izgubila bitko in da gre danes samo še zato, ali ostane v bodoče pariz inter pares, ali pa pride v poštev samo še kot drugovrstna sila.

Med najrazličnejše "upornike" proti evropski nadvladi spada brezdvomno Mahatma Gandhi. Onem je napisal Francez Roman Rolland znamenito delo, v katerem opisuje njegovo življenje, njegove dševni razvoj, njegove dolgoletne boje naprej v južni Afriki, in končno v Indiji. Gibanje, ki ga je započel ta izredni mož in ki se v kratkem razširi po vsej deželi, je reformacija. Občuti se na vsem socialnem življenju, svoje korenine pa ima v prerobju nju brahmanizma. Gandhiju se je osrečilo uresničiti tesno kooperacijo med Indijci in islamom.

Osnovno načelo indijskega osvobodilnega gibanja je odklonitev vsakega nasilja. Gandhi je stalvil spočetka Angliji prijazne hteve, katerim so čisto sledili odgovori v obliki nasilja. Radi zadržanja angleških oblasti je postal gibanje radikalno in proglasen je bil pasivni odpor. Odpor pa je samo političen pasiven, "duša gibanja je aktivni odpor z razpaljeno silo ljubezni, vere in žrtve". Gandhijeva nenaklonjenost evropski civilizaciji je dovedla do boja proti angleškemu uvozu, predvsem proti angleškemu suknu. "Vsak Indijec naj prede in tke". Ker ne kaže angleška vlada tudi sedaj še dovoljnega razumevanja za to gibanje in daje politični sili prednost pred modrostjo, se utegne ta "odpor" spremeniti v sabotažo vseh oblastvenih predpisov, v organizirano "neposlušnost" Gandhi je s tem že prišel, toda baš tedaj je prišlo do neprevidnega dogodka. Streljana po Angležih se je vrgla masa na belokožce in jih je linčala. Gandhi je spoznal, da je njegovo načelo odklonitve vsakega nasilja prišlo v nevarnost. Nižji instinkt, ljudska strast ni upoštevala veličine njegove koncepcije. In tedaj se je pripetilo nekaj, kar je napravilo iz politika Gandhija svetnika — vse krivdo

je vzel na svoje rame in prekladal proglastev "neposlušnosti". Njegovo ljudstvo še ni zrelo. Kot voditelj se čuti krivega in se u-makne za nekaj časa sam vase. Ponižnost, s katero je sprejmenil svojo politiko tik pred dnevom zruge, ker je bilo prekršeno njegovo temeljno načelo, je izreden trenutek njegove usode.

Sila, ki jo ima na razpolago ta izredni mož, mora biti res ogromna, kajti posreči se mu odvrniti započeto krvavo revolucijo. Ako gledamo na to samo s političnega stališča, je to skrajno nadležo veški uspeh, tudi ko je bil zaprt so ostale mase pod vplivom magične sile njegove koncepcije. S tem, da so ga Angleži zaprli, so samo utrdili njegovo pozicijo. Bil je radi tega izpuščen.

Za Evropo prihajajo trije momenti Gandhijevega gibanja v poštev. Gandhi pozna osnovna politična načela, on pozna pravila igre, po katerih se igra ponavljajo od vekov v veke. Kot indijski filozof računa seveda z metafizičnimi realitetami. V Evropi je povzročila plitvost demokracije, da pozabljamo na te najgloblje sile. Kdor hoče danes govoriti o njih, se mora poslužiti besede okult, da ga drugi razumejo, čeprav nimajo ti pojavi ničesar opraviti z okultizmom. Vpliv žrtve, prelijanja krvi in drugi pojavi niso sicer nepremagljive sile: politični voditelj pa jih mora poznati. Gandhi jih pozna.

Drugič je postavil Gandhi svojo politiko na versko-nravno podlagi. "Prej žrtvujem svobodo, nego resnico". To spominja na srednji vek v Evropi. Stoletja Machiavelizma pa so politiko osamosvojila.

Končno je za Evropo najbolj poudčen indijski nacionalizem, ki je precej sličen italijanskemu fašizmu. Indijski nacionalizem gre za tem, da razvije svoje lastne sile, mesto, da bi ošabno izkoristil napake drugega.

Umevno!

Strastni igralce Fox je dejal: "Igra ima dvoje mikavnih strani: dobiti ali izgubiti".

Kongres ni tako slaba naprava, če ima človek smisel za humor.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

ZA SLABO PREBAVO

pomanjkanje teka ter splošno oslabelost, vzemite

SEVERA'S BALZOL

Splošna tonika za moške in ženske.

Pomaga naravi s tem da želodec in jetra bodo pričela s svojim normalnim poslovanjem in prebava bo zopet postala redna.

Cena 80 in 88 centov.

Vprašajte svojega lekarnarja.

W. F. SEVER, JR., CEDAR RAPIDS, IOWA

Slike iz policijskih zaporov.

Star policijski znanec, Miha Šveglja, je obiral gostilne po Starem trgu, Florjanski ulici in na Sv. Jakoba trgu. Ko pa je stopil okrog 9. ure zvečer na cesto, se je zasmeljal in padel kot čep. Sam bog vedi, kje se je v tem hipu znašla toliko kopica otrok, ki se je zbrala okrog njega. Drazil so ga na vse mogoče načine, da ga spravijo pokoncu. Miha pa jim nikakor ni mogel ustreči. Samo ječeljal je in jih gledal grdo na še večjo zabavo razposajencev. Na splošno zadoščanje radovednih se je kmalu našel voziček, na katerega so naložili obupanega Miha in ga pritirali pod stražnikovim nadzorstvom na policijo. Tam so ga odložili lepo na trdo ležišče, kjer je v miru zasmrčal.

Toda motil se je Abogi utrjevanec, če si je, že malo iztreznjen vsled pretresanja na "rešilem vozu" domišljal, da bo prebil noč mirno. Njegova trda postelja na

REPORT OF THE CONDITION OF THE FRANK SAKSER STATE BANK at the close of business on the 30th day of June, 1924.

RESOURCES	
Specie	\$139.57
Other currency authorized by the laws of the United States	3,200.00
Due from approved reserve depositaries, less offsets	29,052.19
Due from other banks, trust companies and bankers	75,863.91
Stock and bond investments, viz.:	
Public securities	\$172,642.08
Private securities	261,543.03
Loans, discounts and bills purchased not secured by collateral	434,184.11
Bonds and mortgages owned	9,715.00
Other assets, viz.:	5,000.00
Real estate	\$1,147.74
Accrued interest entered on books at close of business on above date	7,285.44
Other assets	878.53
Total	\$566,446.65

LIABILITIES	
Capital stock	\$100,000.00
Surplus	
Surplus and \$50,000.00 undivided profits	17,681.47
Deposits:	
Not preferred, as follows:	
Money orders and money order refunds	\$1,148.17
Stagnation tickets	2,444.84
Deposits withdrawable only on presentation of passbooks	283,091.37
Due trust companies, banks and bankers	84,190.69
Extend total deposits	\$370,884.07
Rediscouts, viz.:	
Loans secured by obligations of United States	10,000.00
Other liabilities, viz.:	
Reserves for taxes, expenses, etc.	\$3,375.00
Other liabilities	14,506.11
Total	\$566,446.65

REPORT OF THE CONDITION OF THE FRANK SAKSER, Private Banker at the close of business on the 30th day of June 1924.

RESOURCES	
Stock and Bond Investments, viz.:	
Public Securities	\$7,738.34
Private Securities	3,887.50
Real estate owned	37,000.00
Loans, Discounts and bills purchased not secured by collateral	1,620.00
Accounts Receivable	88.16
Due from approved reserve depositaries	\$1,482.35
Due from foreign banks and bankers	4,018.37
Due from trust companies, banks and bankers not included in preceding items	5,966.94
Cash items, viz.:	
Exchange and checks for next day's collections	500.00
Total	\$62,301.66

LIABILITIES	
Permanent Capital	\$25,000.00
Surplus	36,213.70
Deposits:	
Funds awaiting re-fund	\$597.83
Other Liabilities, viz.:	
Reserves for taxes, expenses, etc.	454.64
Accounts Payable	35.49
Total	\$62,301.66

deskah je bila široka in v svoji pijani ekspanzivnosti je naletel s kolenom na sosedov trebuh. Majhen dečko, ki je moral prenočevati v isti prijazni sobi zaradi prevelikega dopajenja do vlačugarstva je naenkrat nemilo dirnen vsled sunka zavpil in skočil pokonci. To pa je vrglo iz sladkega sna tretjega stanovaleca, v prostoru, Na-ceta Rožica z Viča, ki je dopoldne zavijal sladke torte, popoldne pa bil obseden od fiksne ideje, da mora prevrniti vsak mlekarški in peričarski voziček, ki ga opazi na cesti. Ker jih na Tržaški cesti ni našel zadostno, je odšel na Stari trg, kjer je našel več "žrtev". Kjerkoli je opazil pred hišo nedolžen voziček s posodami, polnimi mleka, ali lepo zloženega perila, je prišel zraven in prevrnil vse skupaj v blato. Umljivo je, da je s tem tudi zbudil splošno pozornost in ne samo stražnikovo. Kar naenkrat je klecnil s koleno tudi sam v blato in odvijal v temno luknjo. Tam je počival že ves dan in del večera ter čakal osvobojenja. Potem pa je zaspal, dokler ga nista zbudila jok in stok.

Skočil je razburjen pokonci in bil kar naenkrat na Šveglji, tlačil ga z nogami kot se tlačijo kisle zelje. Ta način kazni je sprožil seveda še Miho in kmalu so si stali v temi nasproti razjarjeni vsi do skrajnosti. Mali dečko je tulil na vse pretege. Nace je prišel kot gad, Miha pa je iskal žrtve, da strese svojo jezo. Poiskal je malo v temi s svojo dolgo roko. Prijem se mu je posrečil, kajti držal je za šop gostih Naacetovih las. In zato, ker so bili Naacetovi, jih je moral brzo spustiti, kajti v trenutku je začutil silen sunek v koleno. Nesreča je bila tu! V hipu mu je bil urni Nace za vratom, dečko, ki je priskočil, se je prvi prekopičil na tla, nanj pa oba druga. Triumfalna pa je Nace, ki je že grabil z obema rokama in dolgimi nohti po Mihovi suknji, da je bila za kratek čas boja taka, kot je že bila ob ravno taki priliki enkrat popreje.

Klonil je zopet junak in zjutraj so bili pripeljeni vsi ustrelni bojovniki pred zasliševalnega uradnika. Bilo je zopet govorjenje, da je dobil Miha suknjo od gospoda bivšega ministra v dar in da je ne pusti trgati. Toda pomagalo ni nič! Nace ni bil tako prijazen, da bi se ponudil in mu suknjo spravil zopet v red ko je storil njegov nasprotnik v prvem slučaju. Zato bo raje čakal zopet na dobrotnika, ki mu podari novo suknjo.

ALI VESTE,—

da bo jugoslovanski parlament brez dvoma razpuščen in da bo nove volitve vodila Pašić-Pribičevićeva stranka? Ali veste, da vsebujejo Helmar turške cigarete najmlajši in najboljši tobak za cigarete? Gotovo mora biti vzrok, da so začeli milijoni kadilcev spati turški tobak.

Za dosti ljudi je dom mesto, kjer se lahko mirno prepirajo.

Nov graditelj moči in živcev.

Čudovito je, kako hitro to novo zdravilo povrne slabotnim, neravnim in poobitim ljudem njih zdravje. Isto jako hitro učinkuje. Kri mora imeti železo in živi žveplo. Nuga-Tone daje železo krvi in žveplo živcem. Trikrat vdanje ta znameniti graditelj krvi in živcev, in najdejo hitro odpravo v par dneh. Naši citateli bodo našli Nuga-Tone, da ni škodljivo, ampak prijetno in efektivno zdravilo, ki ponovi moč, ustvarja apetit in hitro ojači živce, ki in telo. Daje polvilajoč splošno, stimulacijo in obisti in jetra in regulira želodec in čreva. Izdelovalci Nuga-Tone vedo tako dobro kaj je ista v stanju storiti za vas v takih slučajih, da pristijo vse le-karnarje, da za njo jamčijo in vam povrnejo denar, če niste zadovoljni. O-gledite si jamstvo na vsakem paketu. Pri-poročena, jamčena in napredaj v vseh lek-karnah. —Advt

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam za zdravim nad 25 let ter imam akucije v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skucnje pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zanašati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Na odlašanje, ampak priidite čimprej. Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in liče po telesu, bolezni v grlu, in-padanje las, bolečine v kosteh, stare rane, celabole, živčne in bolezi v me-ruhu, lednicah, jetrah, želodcu, rmenici, revmatizmu, katar, zlatotoku, nadledni-ku. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. dopoldne do 8. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. sveder; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

MORSKI JASTREB.

Spisal Rafael Sabatini. — Za G. N. priredil G. P.

16

(Nadaljevanje.)

Lionel se je skušal prepričati, da je njegov brat drugačnega kalibra, mož, ki ni še nikdar izgubil kontrole nad seboj. Nato pa je mislil, da ni to, kar se je pripetilo v preteklosti, nobeno jamstvo za to, kar se bo lahko zgodilo v bodočnosti; da so moči vsakega človeka stavljeni meje in naj je še tako močan in da dospe v tej zadevi tudi sila Sir Oliverja do svojih mej. Če bi se to zgodilo, v kakšnem položaju bi se znašel on? Odgovor na to je predstavljal siliko, glede katere si ni upal razmišljati. Nevarnost, da bo obsojen in da bo moral plačati na visleah za svoje dejanje, bi bila sedaj dosti večja kot če bi bil govoril takoj. Povest, katero bi povedal takrat, bi morala vzbuditi nekaj pozornosti, kajti smatralo se ga je za moža neomadeževane časti in njegova beseda bi morala nekaj veljati. Sedaj pa bi mu nikdo ne vrjel. Iz njegovega molka in iz tega, da je pustil, da so njegovega brata po nedolžnem dolžili, bi sklepali, da je nečestit in bojazljiv in da je nastopil tako raditega, ker ni imel nobene dobre obrambe za svoje dejanje. Ne bi bil le neizprosno pogubljen, temveč tudi nečestno pogubljen, kajti zaničevali bi ga vsi pošteni ljudje in postal bi predmet zaničevanja ob kojega koncu bi ne bila potočena niti ena solza.

Tako je prišel do strašnega prepričanja, da se je le še bolj zapletel v mrežo v svojem prizadevanju, da se zavaruje pred posledicami.

Strah, da s mu bo to pripetilo ta ali oni dan, ga je zasledoval noč in dan in čeprav ga je zupustila mrzlica ter je bila njegova rana popolnoma zaceljena, je ostal blede, suh in prepreden. Tajni teror v njegovi duši je neprestano gledal iz njegovih oči. Postal je nervozen ter skočil pokonci ob vsakem najmanjšem šumu. Ni veroval Oliverju in to je bilo razvidno iz razdražljivosti, katero je kazal bratu.

Nekega popoldne je prišel v obednico, kjer se je Sir Oliver najraje mudil. Lionel je našel svojega brata zamišljenega in nemega, kot ponavadi, zročega v ogenj. To je bilo sedaj tako običajno pri Sir Oliverju, da je pričelo dražiti napete živce Lionela. Zdelo se mu je, da tiči v tej zamišljenosti neko preračunano tajno očitjanje, naperjeno nanj.

— Zakaj sediš vedno tako pri ognju kot kaka stara baba? — je zamrmral ter dal s tem duha razdraženosti, ki je vedno bolj narasčala v njem.

Sir Oliver je obrnil glavo, z milim začudenjem v pogledu. Njegove oči so se nato obrnile v smeri proti visokim oknom.

— Dežuje, — je rekel.

— Ni bila tvoja navada biti odgnan od ognjišča od dežja. V lepem ali slabem vremenu je vedno isto. Nikdar ne greš ven.

— Po kaj? — je odvrnil Sir Oliver z istim mirnim glasom, a na čelu se mu je pojavila guba presenečenja. — Ali misliš, da mi je drago srečavati povesene poglede, videti glave, ki se bližajo druga drugi, da morejo izgovoriti one zapne kletvice na moj naslov?

— Ha, — je vzkliknil Lionel, kratko in ostro in njegove udre oči so pričele blesteti. — Torej je vendar prišlo do tega, da mi sedaj očitaš to, kar si prostovoljno storil zame, ko si me ščitil.

— Jaz? — je rekel Oliver, presenečen.

— Tvoje besede so očitjanje. Ali misliš, da ne znam čitati pomena, ki tičijo za njimi?

Sir Oliver se je počasi nasmehnil ter zrl na svojega brata. Nato pa je zmajal z glavo ter se nasmehnil.

— Rana te je pustila v neredu, — je rekel. — Kaj sem ti očital? Kaj je bil skriti pomen mojih besed? Če bi čital pravilno, bi videl, da bi se zapletel v nove prepire, če bi šel ven, kajti razdražljiv sem ter bi ne prenesel kislih pogledov in mrmanja. To je vse.

Stopil je naprej te položil roki na ramena brata. Zrl mu je v obraz in Lionel je povesil glavo, ker ni mogel prenesti pogleda.

— Dragi bedak, — je rekel ter ga stresel. — Kaj te boli? Bled in mršav si, nič več kot si bil nekdanj. Imam dobro misel. Opremi bom ladjo in ti boš odjadral z menoj na moja stara lovišča. Tam zunaj je življenje, ki ti bo vrnilo moč in svežost in mogoče tudi meni. Kaj praviš nato?

Lionel je dvignil pogled in oči so mu zablistele. Nato pa se je nenkrat porodila v njem misel, tako podla, da je zopet zardel, kajti sramoval se je te misli. Mislil pa je ostala. Če bi odjadral z Oliverjem, bi rekli ljudje, da je bil sovdeležen pri zločinu brata.

Vedel je, — na temelju več kot ene pripombe, naslovljene nanj, na katere pa ni odgovoril, — da se je po deželi razširila novica, da se je pričelo med njim samim in Sir Oliverjem pojavljati neko sovražno razpoloženje radi onega dogodka v Godolphin Parku. Njegov blede obraz ter udre oči so pripisovali ljudje jadu nad zločinom brata. Vedno je bil znan kot nežen, prijazen dečko, ki je bil v vseh stvareh pravo nasprotje prepirljivega Sir Oliverja in domnevno se je, da je Sir Oliver v svojem sedanjem duševnem stanju grdo postal z Lionelom, ker ni hotel slednji odobravati zločina. Precej sinapitji se je vsled tega pojavilo za Lionela in te simpatije so mu izkazovali vsepovsod. Če bi sprejel tak predlog kot ga mu je stavil Oliver, bi ogrožal vse to.

Spoznal je vso podlost svoje misli ter sovražil samega sebe, da jo je spocel. Ni pa se je mogel otresti. Bila je močnejša kot njegova volja.

Njegov brat je zapazil to obotavljanje in ker si ga je napadno tolmačil, ga je potegnil k ognjišču ter posadil na stol.

Poslušaj, — je rekel ter mu sedel nasproti. — Lepa ladja je zasidrana spodaj, v bližini Smithicka. Videl sem jo. Njen lastnik je obupen pustolovec, po imenu Jasper Leigh, ki sedi vsaki popoldne v gostilni. Poznam ga že dolgo in vem, da je mogoče kupiti njega in ladjo. Pripravljen je za vsako pustolovstvo, od napadanja španskih ladij do kupitja se sužnji in če je cena dosti velika, lahko kupiš njegovo telo in dušo. On je kot želodec, ki ničesar ne zavrne, če le tiči denar v celi stvari. Ladja in lastnik sta torej tukaj. Ostalo bom nabavil jaz, — posadko, municijo, orožje in proti koncu marca bomo odjadrali. Kaj misliš, Lal? Gotovo je boljše kot pa sedeti tukaj čemerno.

— Si bom... si bom premislil, — je odvrnil Lionel, a tako brezbrizno, da je navdušenje Sir Oliverja hitro izpuhtelo in nič več nista govorila o tej zadevi.

(Dalje prihodnjič.)

Princip v ječi.

(Dopis njegovega tovariša.)

Življenje Gavrila Principa v vojaški kaznilnici v "Terezinu" je bilo nadsveto težko. Za njega in njegove štiri tovariše so bile posebno stroge odredbe. Drugi prebivalci trdnjave smo bili razdeljeni v skupinah v različnih oddelkih. Princip in tovariši pa so bili vedno v posameznih celicah "Samotarji", ako se smejo luknje, v katerih so prebivali, imenovati celice.

Princip ji imel na oddelku 3. na dvorišču svoj breg. Prostor je bil pet metrov dolg in 3 m širok, brez okna in brez lesenih tal. Na vratih je bil izrezan mali četverkot, skozi katerega je prihajalo nekoliko svetlobe. Pončiči so zunaj vrati obesili svetilko, katere je dala nekaj svetlobe v notranjost.

Ves inventar te "celice" je obstajal iz stare vojaške postelje, katere spodnji del je bil popolnoma lesen, in ga je moral Princip vsak dan z vodo umivati. Imel je tudi malo mizo in stol. Vse te predmete je moral Princip vsak dan z vodo umivati. Menda zato, da je imel v "sobi" kolikor mogoče več vlage. Na nogah so imeli Princip in tovariši po 20 kg težke verige, da so se komaj premikali. Tovariši Principa so imeli svoje prostore v "kasematah" podzemskih prostorih. Ti prostori so imeli vsak svoje okno, v obliki "strelskih zarez", skozi katere je prihajalo vsaj nekaj zraka. Pred tremi zarezami je rastele bezeg in drugi šavje tako, da je svetloba prihajala zel omalo v te prostore. Drugi prebivalci te kaznilnice smo smeli biti dopoldne in popoldne po eno uro na prostem, včasih tudi cel dopoldan, ali tudi vse dan. Princip in tovariši so smeli samo pol ure dopoldne in pol ure popoldne ven. In še takrat vsak posebe 3 korakov po en vojakov s puško in bajonetom.

Ker niso bili vsi na enem dvoru, se tudi med seboj nikdar niso videli. Korakal je vsak za sebe, seveda, kolikor mu je veriga na nogah dopuščala, in to je v času, ko ni bil nihče od nas zunaj. Kadar so imeli "Sarajeveci" sprehod, smo morali mi drugi vsi v notranjost. Drugi smo lahko pisarili, in dobivali pisma, jestvine, tudi kajenje je bilo dovoljeno. Principu in tovarišem je bilo vse to zabranjeno. Niso smeli ne pisati in nobenega pisma sprejeti, tudi čitati so jim prepovedali. V Terezinu je nekoliko knjižnice, kje si je sem ali tam kdo tako knjige izposodil. Sarajevcem to ni bilo dovoljeno.

Jaz sem bil dodeljen zdravniku in in sem imel prosto pot po vsej trdnjavi. Kot tak sem imel priliko včasih z Principom in tovarišem kaj razgovarjati. Princip je bil bolan, imel je tuberkulozo. Prihajal je vsaki dan popoldne ob 2. s svojim profozom in dvema vojakoma s puško in bajonetom k meni v ordinacijsko sobo v svrhu mazanja ran, katere je imel po životu. Mnogo je trpel na levi roki, ki je bila na lak tu vsa odprta. Bil sem edini, ki sem z njim govoril v srbskem jeziku. Govoril je tudi francosko in nemško. Dal sem mu po možnosti, kar sem mogel, tudi "nešto za pušiti", to pa le, če je njegov profesor "zamižal". Jetiko je seveda dobil v ječi.

Trpel je grozno, in neki židovski zdravnik, kateri je bil nekaj časa nastavljen v zavodu, ga je nalašč mučil. Porinil mu je cevko v rano, iz katere je tekla gnoj s tako silo, da je Princip omedlel. Tolkel ga je po rani in cinično rekel: "Nicht wahr, Princip, das tut gut". Siromak se je zvijal v mukah.

Velikokrat so ga prišli častniki, tuji gledat. Bil je zanimivost prve vrste. Kadar so bili gospodje v Litomericah, kjer je bil Militer Komandant, "židane volje", so se pripeljali v Terezin, na avtomobilih, gledat Principa. Imeli so vedno kake tuje častnike seboj — da njim pokažejo — "den grostest Mörder". Včasih so bile tudi dame z njimi.

Ob takih prilikah so pripeljal Principa v verigi iz njegovega

brloga na prosto, kjer so ga častniki obkolili in izpraševali. Včasih na teh gospodov ga je vprašala, če mu je žal tega, kar je storil. Princip včasih ni odgovarjal, ako pa je odgovoril, je vedno povdarjal, da mu je edino žal, da je ustreliš Solijo Hohenburško, tega on ni hotel in se je to le slučajno zgodilo. Da je Ferdinandu ustreliš, mu pa ni prav nič žal.

Navadno so ga častniki opljuvali, preden so odšli. Živel je kakor zver v zverinjaku z razlokom, da se slednji godi veliko bolje. Zadnja dva meseca je popolnoma onemogel. Sneli so mu verige in oddali v vojaško bolnico, kjer je umrl.

Od njegovih tovarišev sta že preje umrla dva, na sušici seveda. Ostala dva, Kranjevič in tovariš sta skoraj oslepla, leta 1917 so pa oba prepeljali v Sarajevo, v ondote zapore. Če še živita mi ni znano. Seveda ne vem za gotovo, če so jih res peljali v Sarajevo, pač pa je bilo tako rečeno.

Duševno je bil Princip do zadnjega čila in čvrst, želel je, da bi se vojna kmalu končala, upal je, da ga potem kdo reši. Med tem ga je rešila smrt.

Vzorni zakonski mož.

Neki angleški duhovnik je bral na leci pravila, ki jih je sestavil sam in ki jih naj bi mladeniči popisali, predno bodo stopili v zakon. Evo nekaj teh čednostnih navodil:

Ako hočete, da bo vaša žena ostala vedno tako prikupljiva in vabljiva, kakor modna razstava, dajte ji dovolj denarja, da se bo zamogla kolikor najbolj približati vašemu idealu ženske popolnosti.

Bodite ljubeznjivi z njo tudi v zakonu, kakor ste bili v času zaroke.

Spoštujte svojo ženo s tem, da se ji zaupate in jo vprašujete za svet pri svojih načrtih in poslih. Kadar nanese slučaj da morate jesti voden krompir in prismojeno pečenko, jejte s smehljajem na ustih, kot kazen za svoje grehe in ne hvalite pri tem izizvalno svoje matere, kako izvrstno da je znala kuhati.

Ne razpravljajte z ženo težkih problemov. Pomislite, da je že od narave nelogična.

Ne zatirajte je z despotizmom in svojimi sitnostmi.

Kadar pridete domov, obesite svoj klubok in površnik na ključko, in kadar pušite, denite rablje ne užigale in pepel v pepelnik.

Kakor se vidi, je vse jako pametno in posnemanja vredno. Naše žene bi se gotovo jako razveselile, če bi se tudi pri nas vpeljale te postave za moše. Koliko manj zdražbe bi bilo.

Kdo ve, ali pa ne bi potem tudi možje zahtevali od nevest vsa kovrstnih obljub, ki jih kot zakonske ženice morale držati?

Odtisk prsta na čeku.

Neki berlinski bankir, ki se je pred kratkim vrnil iz Južne Amerike v Evropo, je kazal svojim znancom zanimiv ček, katerega mu je izstavila Komericalna banka v Rio de Janeiro po nalogu Braziljanca Riharda Pozzia na pariško filijalko "Credit Lyonnais". Poleg podpisa je bil na čeku daktiloskopični odtis kazalca nekega moža. Kaj je to? Odgovor: Prstni odtisk generalnega ravnatelja braziljanske banke. S takimi daktiloskopičnimi signaturami se hočejo prepričati slaparstva a čeki in ponarejanja. Ta metoda daje popolno garancijo za to. Tu di ako bi se ček izgubil, dotičnik, ki bi ga našel, ne more dobiti denarja pri nakazanem zavodu. Pri glavnem zavodu banke hranijo daktiloskopični odtis prsta in po družnični banke v Parizu ga tudi ima. Pri podružnici se treba torej daktiloskopični legitimirati.

ROYAL MAIL
New York in Hamburg
CHERBOURG IN SOUTHAMPTON
"Orca" "Orca" "Orca"
Ti parniki so novi in moderni v vsaki ostri, najbolj prijetljive potniškom in glasovite radi komodnosti in — KOMFORTA.
Zdrava, točna in obilna hrana se servira vsem potnikom na bode pokritih mizah. Družina, žene in otroci imajo POSEBNO PAZLJIVOST.
Za podrobnosti se obrnite na naše matosnika v vašem mestu ali na ROYAL MAIL STEAM PACKET CO
25 Broadway, New York

Uradnik z odtiskom prsta določi identiteto osebe, ki je vzvišena nad vsak dvom. Doslej je bilo vsepolno sleparij in ponarejanj čerkov, odslej pa, tako sodijo v bančnih krogih, bo to sigurno onemogočeno z daktiloskopičnimi odtiski prstov.

Grob carja Dušana.

Strokovna komisija ministrstva ver se poda te dni v samostan Sv. Arhangela v okolici Prizrena, da prične z odkopavanjem starin. Komisija ima nalogo, da najde grob carja Dušana.

ALI VESTE, —

da je bil pred kratkim imenovan generalni direktor častnim meščanom svojega rojstnega mesta, Kamnika? Ali veste, da imate nekajkrat več užitka, če kadite Helmar kot pa če kadite navadne cigarete? Z veseljem boste začeli kaditi turški tobak.

Odlikovanje.

Dr. Ernest Čimič, pokrajinski namestnik za Hrvatsko in Slavonijo na razpoloženju, je odlikovan z redom Sv. Save druge vrste.

RAD BI GOSPODINJO

v starosti od 40 do 46 let za gospodinjo enemu možu in dvema otrokoma. Plača po dogovoru. Katera želi dobro službo, naj se oglasi pri J. O. 5129 Ruby St., Tacoma, Wash.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja LOUIS RUDMANA, doma iz Zagorja pri Savi. Pred tremi meseci se je nahajal v Oregon City, Ore. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve o njem, naj mi poroča, ali naj se pa sam oglasi, ker mu imam nekaj važnega povedati. — Jack Koss, 131—18 St., Oregon City, Ore.

NAPRODAJ

enonadstropna hiša, pripravna za vsako obrt, z vrtom, lepim velikim travnikom, pripraven za stavbišče (Bauplatz), njivo, hlevi za živino in prašiče in vrbinsko mesto pravico v mestu Brežice. Za pojasnila pišite na: Ivan Korbek, Šostanj, Slovenija, Jugoslavija. (3x 14—16.)

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki katere so pooblašeni nabirati naročnine za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California:

San Francisco, Jacob Lauszt.

Colorado:

Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yarnick; Pueblo, Peter Cullig, John Germ, Frank Janesh; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana:

Indianapolis, Louis Rudman.

Illinois:

Aurora, J. Verbich; Chicago, Joseph Blah; Cicero, J. Fabian; Grantville, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bambich; J. Zalecki in John Kren; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Gertrude Ogrin; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas:

Franklin in okolice, Anton Seljak.

Maryland:

Kittanner, Fr. Vodopivec.

Missouri:

Chisholm, Frank Gouge; Ely, Jos. J. Peschel; Eveleth, Louis Gouge; Gilbert, Louis Vesel; Eminence, John Pavle; Virginia, Frank Hrvatic.

Minnesota:

St. Louis, Mike Grabčič.

Kretanje parnikov - Shipping News

17. julija: Westphalia, Hamburg.
18. julija: Majestic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Lapland, Cherbourg; Mount Clay, Hamburg; Stuttgart, Bremen; Dullio, Genoa.
19. julija: Reliance, Hamburg; Selditch, Bremen.
20. julija: Paris, Havre.
21. julija: Leviathan, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Albert Ballin, Hamburg; Orca, Cherbourg.
22. julija: Canopic, Cherbourg; Bremen, Bremen.
23. julija: France, Havre.
24. julija: Zealand, Cherbourg.
25. avgusta: Muenchen v Cherbourg in Bremen.
26. avgusta: Olympic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne; Conte Rosso, Genoa; Hansa, Cherbourg in Hamburg; Kielgeland, Cherbourg in Hamburg.
27. avgusta: Taormina, Genoa.
28. avgusta: Resolute, Cherbourg in Hamburg; Columbus, Cherbourg in Bremen; Republic, Cherbourg in Bremen.
29. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Luetsow, Bremen; Ohio, Cherbourg.
30. avgusta: Belgeland, Cherbourg; Colombo, Genoa; Minnekahda, Cherbourg in Bremen; Wuertemberg, Cherbourg in Bremen.
31. avgusta: President Wilson Trst.
1. avgusta: Homerick, Cherbourg; Lancastria, Cherbourg.

bourg; President Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Deutschland, Cherbourg in Hamburg; Ryndam, Boulogne.
12. avgusta: Derflinger v Bremen; Suffren v Havre.
13. avgusta: America, Cherbourg in Bremen; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.
14. avgusta: Mongolia, Cherbourg.
15. avgusta: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Orca, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Giulio Cesare, Genoa.
16. avgusta: Sierra Ventana, Bremen.
17. avgusta: Pittsburgh, Cherbourg; Reliance, Cherbourg in Hamburg.
18. avgusta: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; York, Bremen; Conte Verde, Genoa.
19. avgusta: Arabic, Genoa; Thuringia, Cherbourg in Hamburg.
20. avgusta: Olympic, Cherbourg; President Harding, Cherbourg in Bremen; Mount Clay, Cherbourg in Hamburg; Vglendam, Boulogne; Dullio, Genoa.
21. avgusta: Selditch, Bremen.
22. avgusta: France, Havre; Aquitania, Cherbourg.
23. avgusta: Columbus, Cherbourg in Bremen; Zealand, Cherbourg.
24. avgusta: Homerick, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Orca, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg in Bremen; Albert Ballin, Cherbourg.

COSULICH LINE
Korabnost v Jugoslavijo
Edine diravno splošno odputje
Otroštvena vožnja znanega
Presidente Wilson — 8. avg. 10. okt.
Martha Washington — 6. sept. 23. okt.
Zeleno na vstopni smeri. Nobenih višev. Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

Montana: East Helena, Frank Hrella; Klein, Greogr Zebec.

New York: Gowanda, Karl Sternljina; Little Falls, Frank Maslo.

Ohio: Barberton, A. Okolish; Cleveland, Ant. Bobek, Ant. Simić, Jakob Resnik in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balant in J. Kums; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakshe; Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipacev; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid. Romanek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozaglov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo, Ant. Tauzelj; Export, Louis Supančič; Forest City, Math. Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peterneil; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolice, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshetz; Luzerne, Anton Osolnik; Lloydell, John Jereb, Midway, John Žust; Moon Run, Fr. Machek in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakshe, Ig. Magister, Vins. Arh in U. Jakobich; Reading, J. Pezdire; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolice, Fr. Schiffrer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Preilch; Willock, J. Peterneil.

West Virginia: Coketon, Frank Kocian.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratnik, Rade, in okolice, Frank Jelenc; Sheboygan, H. Svetlin.

Washington: Black Diamond, G. J. Porenta.

Wyoming: Rock Springs, Louis Taucher.

Poleg gorinavedenih so pooblašeni pobirati naročnine tudi vsi tajniki S. K. J.

NAZNANILO!

Nas potovalni zastopnik Mr. JOSEPH ČERNE bo obiskal prihodnje dni rojake po Pennsylvaniji. On je pooblaščen pobirati naročnine za "Glas Naroda" in knjige. Rojake prosimo, da so mu kolikor mogoče naklonjeni.

Upravištvo "Glas Naroda".

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in sbrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Eno leto v Jugoslavijo

Sedaj lahko dobite vladno dovoljenje Zdrženih držav, ki vam dovoljuje, da ste lahko odsotni iz Zdrženih držav šest mesecev (kar se lahko podaljša za šest mesecev, ne da bi bili vsteli v kvoto).

Če ste se odločili za pot v staro domovino, si zanjemite prostor na enem izmed velikih ameriških vladnih parnikov.

Tretji razred na teh parnikih ni medkrovi, čiste, udobne značne kabine za 2, 4 in 6 oseb; dobra hrana; udobna postrežba; veliki krovi; godbeni koncerti.

Vpoštevalje najprej ameriške vladne parnike.

UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York City
ali vprašajte našega lokalnega agenta
Managing Operators for
UNITED STATES SHIPPING BOARD

PRODAM
6 parov konj, vse skupaj, ali posamezne pare. — Joe Prebevshek, 518 R. F. D. 2, Allegany, N. Y. (4x 11—15.)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

K DOB je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, priložni in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih namoremo dati vade naše dolgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naseljske postave, ki pride v veljavo s prvim julijem, bo lahko dobili tudi listi, ki še ni ameriški državljani dovoljenje za ostati v domovini eno leto, ter v slučaju kakke zapreke tudi dalje. Taka izkazila bo izdajal naseljski komisar v Washingtonu, D. C., ter se bo s istim vsak lahko povrnil v Zdržene države brez dovoljenja ameriškega konzula zunaj, kakor je bilo običajno doedaj.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoja iz starega kraja, naj nam prepiše za pojasnila. Nadaljni prijelci se pošljejo v Jugoslavijo bode pripisani sem sopot po 1. juliju 1924. Prodajamo vose liste za vse proge; tudi preko Trsta samorejo Jugoslavani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Prav vsakdo—

kdon kaj liče; kdon kaj ponuja; kdon kaj kupuje; kdon kaj prodaja; prav vsakdo primava, da ima judevit uspek —

mali oglasi

"Glas Naroda"

ADVERTISE IN GLAS NARODA